

4 M * E = Kasvu

Kemi-Keminmaa-Simo rakennemuutossuunnitelma

31.5.2024

Bright ideas.
Sustainable change.

LAPIN LIITTO

Sisällys

1

Tiivistelmä

2

**Selvityksen
tausta ja
tavoitteet**

3

**Nykytila ja
kehitys-
mahdollisuudet**

4

**Erikoistumisen
kärjet**

5

**Yhteenveto ja
johtopäätökset**

Liitteet

1

Tiivistelmä

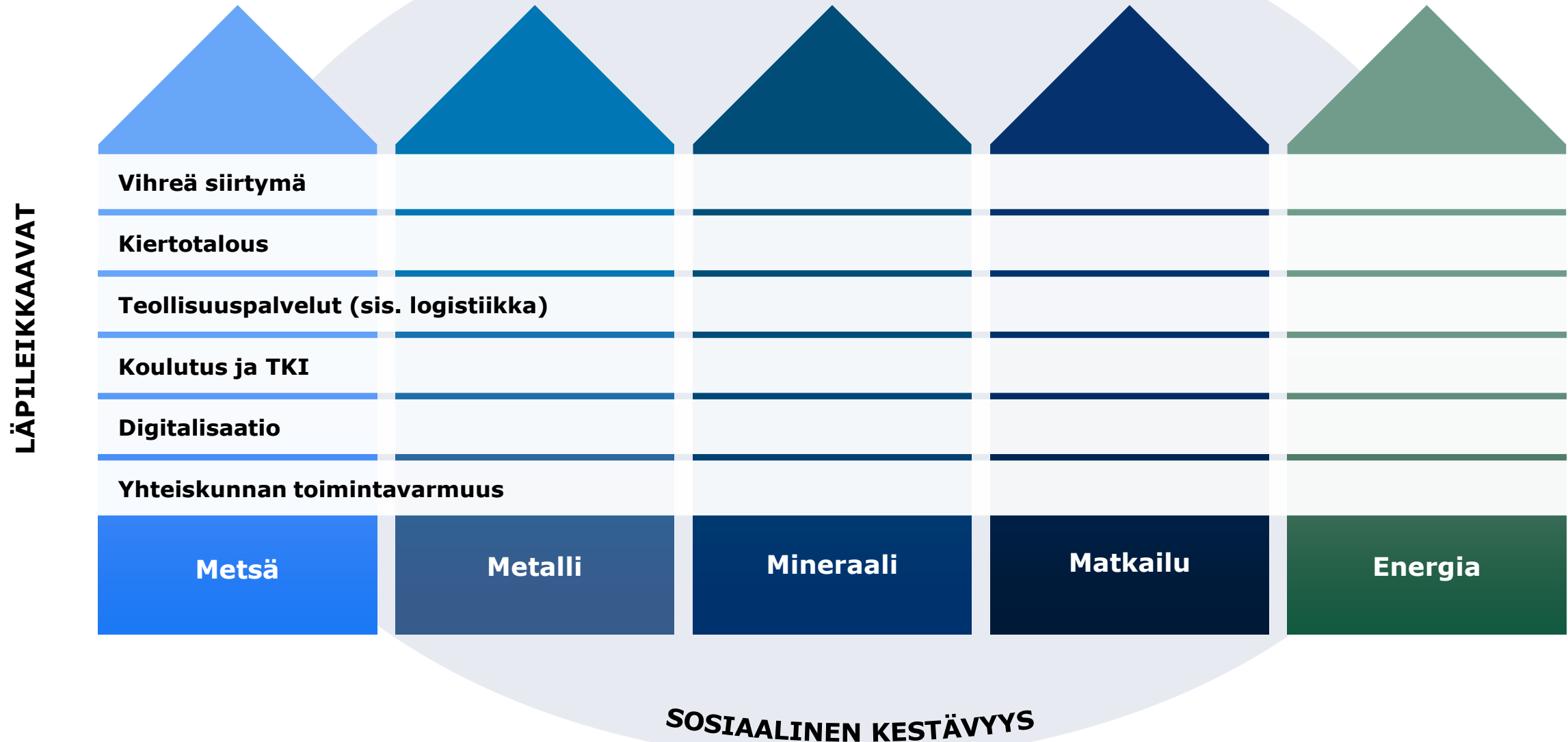
Rakennemuutossuunnitelman avulla vastataan muutoksen edistämiseen

MUUTOKSET JOITA YHTEISKUNNASSA TARVITAAN

KEMI-KEMINMAA-SIMO ALUEEN VAHUUDET OVAT YTIMESSÄ NÄIDEN MUUTOSTEN EDISTÄMISESSÄ

Erikoistumisen kärjet: $4 M * E = \text{Kasvu}$

Kärkitoimenpiteet erikoistumisen kärkien teroittamiseksi

Metsä

1. Biotuotetehtaan ekosysteemin rakentaminen
2. Kemian- ja prosessiteollisuuden AMK- ja yliopistotasoisien koulutuksen saaminen alueelle
3. Alan houkuttelevuuden ja tietoisuuden lisääminen edesauttamaan työvoiman saatavuutta ja pysyvyyttä

Metalli

1. Fossiilivapaan teräksen jatkojalostus
2. Mineraalien jalostus alueella (erityisesti nikkeli, rauta, kupari) - satama vahvuutena
3. Osaamisen kehittäminen teollisuusyrityksissä ja näitä tukevissa teollisuuspalvelu-yrityksissä

Mineraali

1. Logistiikkaverkon kehittäminen (tie-, raide- ja vesiliikenne)
2. Kaivannaisten TKI-toiminnan kasvattaminen jalostusarvon kasvattamiseksi kaivannaisjätteen hyötykäyttö ja metallin talteenotto
3. Kaivosten keikkatyöläisestä kemiläiseksi, keminmaalaiseksi tai simolaiseksi

Matkailu

1. Laadukkaiden hotelli- ja elämyspalveluiden saaminen Kemiin, Keminmaahan ja Simoon
2. Saavutettavuuden varmistaminen
3. Kesämatkailukärkien muodostaminen ja ympärivuotisen matkailun edesauttaminen

Energia

1. Sähkön kantaverkon (Fingrid) ja vetyputkiston (Gasgrid) kehittäminen alueella
2. Sijoittumispaikkojen varmistaminen eri toimijoille ml. varautuminen infran uusimiseen ja tonttitarjonnan kehittäminen
3. Merituulivoiman lisääminen

SOSIAALINEN KESTÄVYYS

2

Selvityksen tausta ja tavoitteet

Työn tausta ja tavoitteet

Äkilliseen rakennemuutokseen (ÄRM) vastaava työ on ollut käynnissä vuodesta 2021 alkaen Kemin, Keminmaan ja Simon alueella, kun Stora Enso ilmoitti 20.4.2021 Veitsiluodon paperi- ja sellutehtaiden sulkemisesta. Tehtaan sulkeminen vaikutti suoraan 670 työntekijään ja noin 120 alihankintaverkoston työntekijään.

Äkillisestä rakennemuutoksesta ollaan siirtymässä kohti pitkän aikavälin tavoitteita ja toimenpiteitä. ÄRM-verkoston toiminnassa on havaittu, etteivät nykyiset palvelut riitä vastaamaan rakennemuutostilanteisiin. Kemin, Keminmaan ja Simon alueet tarvitsevat jatkuvan suunnitelman ja toimintamallin tukemaan alueen elinvoimaa, kilpailukykyä ja rahoitustarpeita. Tämän työn tavoitteena on laatia suunnitelma toimenpiteineen rakennemuutokseen vastaamiseksi.

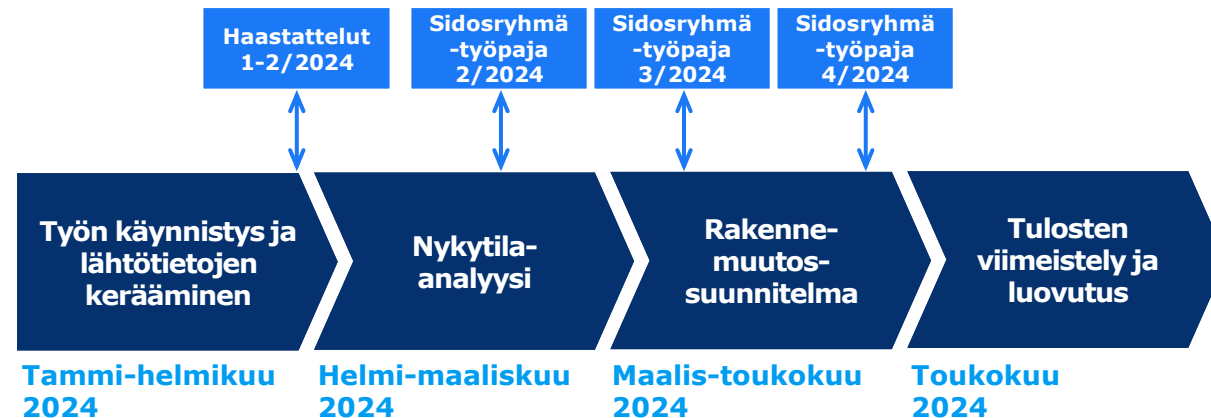
Teollisuuden murrosta ohjaa vihreä siirtymä, luoden täysin uusia teollisuudenaloja samalla kun vakiintuneet toimialat uudistuvat. Rakennemuutossuunnitelma mahdollistaa reagoinnin ja ennakkoinnin pohjoiseen suuntautuvien investointien ja investointitarpeiden tuomiin mahdollisuuksiin ja tarpeisiin, ottaen huomioon sosiaalisen kestävyuden. Suunnitelma ohjaa toimenpiteitä työllisyyden, osaamisen kehittämisen, koulutuksen, tutkimus- ja kehitystoiminnan, yritysten sijoittumisen ja vahvistumisen, investointien sekä infrastruktuurin osalta.

Suunnitelman toteutus on osa Lapin liiton rahoittamaa Äkillisestä rakennemuutoksesta rakennemuutokseen-hanketta.

Työn tilaajana toimi Kemin kaupungin elinkeinopalvelut. Työn ohjauksesta vastasivat tilaajan puolelta Hanna Alila, Kimmo Heikka ja Sanna Kotajärvi.

Ohjelman toteutuksesta vastasi Ramboll Finland Oy. Rambollista projektin toteutukseen osallistuivat ydinryhmän jäsenet Heikki Rannikko (projektipäällikkö), Samuel Rintamäki ja Sami Ruotsalainen. Työhön osallistui lisäksi Rambollista eri toimialojen erityisasiantuntijoita.

Projekti toteutettiin välillä 1-5/2024.

Rakennemuutossuunnitelma on toteutettu sidosryhmien kanssa

Sidosryhmien näkemyksiä kerättiin haastatteluin alueen toimijoilta tammi-huhtikuussa 2024. Haastatteluja toteutettiin yhteensä 17 kpl. Haastatteluilla kartoitettiin toimijoiden näkemyksiä alueen vahvuuksista, heikkouksista ja vetovoimatekijöistä, tulevaisuuden potentiaalisista kasvualoista ja vihreän siirtymän mahdollisuuksista, osaamisesta ja koulutuksesta, sosiaalisesta kestävydestä ja alueen tulevaisuudesta.

Toimijoiden yhteistä näkemystä muodostettiin työpajatyöskentelyn kautta. Kevään 2024 aikana järjestettiin kolmen työpajan sarja Kemissä. Työpajoissa oli noin 15-25 osallistujaa eri organisaatioista per työpaja.

Työpaja 1 - Nykytila 16.2.2024

Alueen nykytilan käsittely

Työpaja 2 - Visio 26.3.2024

Rakennemuutoksen tavoitteiden määrittely ja alueen erikoistumisen kärkien tunnistaminen

Työpaja 3 - Toiminta 25.4.2024

Toimenpiteiden tunnistaminen, joilla alueen erikoistumisen kärkiä toteutetaan

Haastatteluihin ja työpajoihin osallistuneita organisaatioita:

- Kemin kaupunki
- Keminmaan kunta
- Simon kunta
- Kemin Digipolis Oy
- Meri-Lapin kehittämiskeskus ry
- ELY-keskus
- TE-toimisto
- Lapin liitto
- Työ- ja elinkeinoministeriö
- Lapin AMK
- Koulutuskuntayhtymä Lappia
- Lapin yliopisto
- Stora Enso Veitsiluoto Oy
- Kemin Yrittäjät
- Kemin Satama Oy

Äkillisestä rakennemuutoksesta rakennemuutokseen

1/2

Meri-Lapin ja Lapin toimijat reagoivat nopeasti Veitsiluodon tehtaan sulkemisen aiheuttamaan äkilliseen rakennemuutokseen. Äkillisen rakennemuutoksen työryhmään ovat kuuluneet Kemin kaupunki, Keminmaan ja Simon kunnat, Lapin liitto, Lapin TE-toimisto, Lapin ELY-keskus sekä Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskus (rakennerahastot), Lapin yliopisto, Lapin ammattikorkeakoulu, Kemi-Tornionlaakson koulutuskuntayhtymä Lappia, Rovaniemen koulutuskuntayhtymä (REDU), Kemin Digipolis oy, Meri-Lapin kehittämiskeskus, Kemin ja Keminmaan yrittäjät ry. sekä Työ- ja elinkeinoministeriön ÄRM-toiminnoista vastaavat virkamiehet sekä Stora Enson Veitsiluodon johtoa.

Äkillistä rakennemuutosta varten laadittiin ensivaiheessa toimintasuunnitelma, joka käsitti lyhyen ja keskipitkän aikavälin toimenpide-ehdotuksia. Oikealla on kuvattu toimintasuunnitelman tavoitteet ja visio.

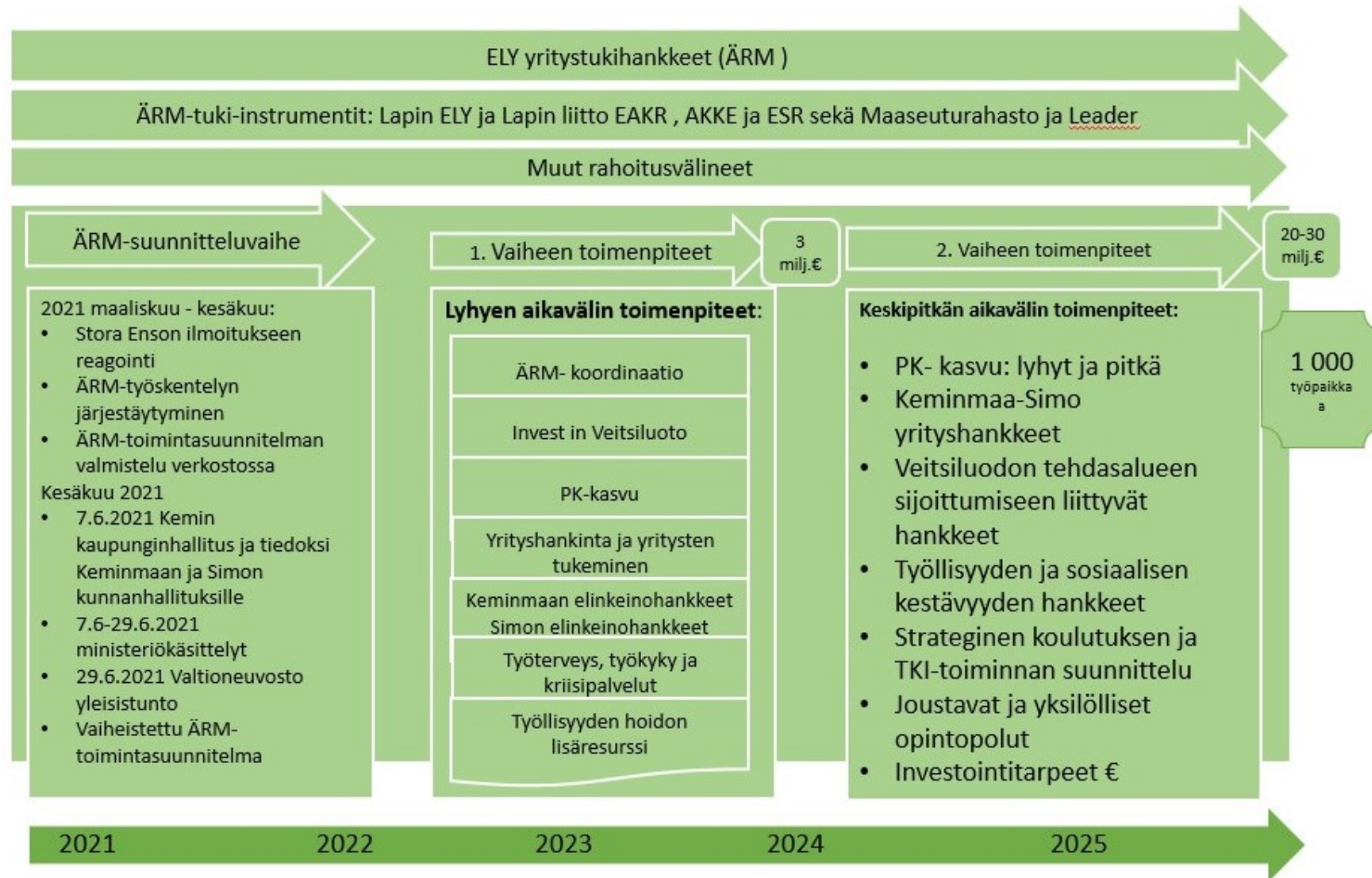
Kuva: ÄRM-toimintasuunnitelman visio (2021)

Äkillisestä rakennemuutoksesta rakennemuutokseen

2/2

Äkillisen rakennemuutoksen toimintasuunnitelma on kaksi- ja kolmivaiheinen ja etenee nopean toiminnan tarpeista kohti pidemmän aikavälin toimenpiteitä, joiden päätavoitteena on alueen vihreän ja digitaalisen siirtymän nopeuttaminen ja hyödyntäminen. Oikealla on kuvattu toimintasuunnitelman vaiheistus.

Tämän työn tavoitteena on ollut määrittää jatkotoimenpiteitä 5-10 vuoden päähän rakennemuutokseen vastaamiseksi.

Kuva: ÅRM-toimintasuunnitelman vaiheistus (2021)

Rakennemuutossuunnitelma tukemaan kansallisia ja pohjoisia kehittämisen painopisteitä

1/3

Hallitusohjelma

Investointiohjelma

- Logistiikka

Osaamisen Suomi

- Puhtaan energian tuotanto
- Matkailu
- Mineraaliklusteri
- Akkuklusteri

TKI-rahoituksen kasvattaminen

- Tutkimus ja tuotekehitys

Digitalisaatiosta kilpailukykyä

- Datatalous
- Etätyö kaikilla sektoreilla

Edullista, varmaa ja puhdasta sähköä suomalaisille

- Energiavarastot
- Mineraalit/kaivostoiminta
- Puupolttoaineet/terminaalit
- Energiaverkot
- Datakeskukset
- Ydinvoima
- Vesivoima
- Tuulivoima
- Aurinkovoima
- Biokaasu
- Pienen mittakaavan energiaratkaisut

Kasvun Suomi -infrapaketti

- Logistiikka

Hiilineutraalisuus

- CO2 talteenotto ja jatko-jalostaminen

Arvokkaan luonnon vaaliminen

- Luonto
- Hyvinvointi ja virkistys
- Matkailu

Puhtaasta ympäristöstä huolehtiminen

- Kiertotalous

Rakennemuutossuunnitelma tukemaan kansallisia ja pohjoisia kehittämisen painopisteitä

2/3

Pohjoinen ohjelma

Pohjoinen osaaminen

- Logistiikka

Pohjoinen energia

- Energia ja jalostava teollisuus - Puhtaan energian tuotanto ja sitä hyödyntävä teollisuus

Pohjoinen portti länteen

- Logistiikka - Logististen yhteyksien kunnossapito ja kehittäminen

Pohjoisia merkityksiä

- Matkailu - Kaupunkikehitys, yhteistyön kehittäminen

KV-yhteistyö

- Logistiikka-, energia- ja tietoliikenneinfran ylläpito ja kehittäminen

Kuva: Pohjoinen ohjelma (Lapin liitto)

Rakennemuutossuunnitelma tukemaan kansallisia ja pohjoisia kehittämisen painopisteitä

3/3

Lappi-sopimus

Kärkitoimialat

Metalli- ja perusteollisuus

Metsä- ja biotuoteteollisuus

**Kaivannais-
teollisuus**

Matkailu

Lisäksi

- Tukku- ja vähittäiskauppa
- Rakennusala
- Kuljetus- ja varastointi
- Biotalous
- Kiertotalous
- Liiketoimintaa palvelevat alat
- Palvelu- ja hyvinvointialat
- Kylmä- ja talvitestaus
- Luonnontuoteala
- Luovat alat
- Taide- ja kulttuurialat
- Avaruusteknologia
- Ympäristön muutoksen mittaaminen
- Poronhoito
- Metsästys ja kalastus
- Maatalous

Lapin älykkään erikoistumisen toimialat

- Kiertotalous kestävän kasvun perustana
- Hyvinvointi- ja elämyspalveluita luonnosta
- Uusiutuvan energian ratkaisut omavaraisuuden edistäjänä
- Teknologiat kestävän tuotannon ja palveluiden uudistajana

Kuntastrategiat: Kemi

(STRATEGIOIDEN SISÄLTÖJÄ TIIVISTETTY)

Kemin kaupunkistrategia 2022-2025

Viisas Kemi

- Uudistumme rohkeasti
- Vahvistamme järjestelmällistä ideakulttuuria ja luomme innostusta ja uskoa uuteen
- Etsitään ratkaisuja, ollaan edelläkävijöitä, kokeillaan uusia asioita ja tehdään yhteistyötä yli rajojen
- Otetaan kaupunkilaiset osallisiksi kaupungin kehitystyöhön ja palveluiden suunnitteluun
- Sujuvoitetaan toimintaa: Parannetaan palveluprosesseja yksinkertaisemmiksi ja tehokkaammiksi sekä kehitetään digitaalisuutta. Sujuvoittamalla vaikutetaan myös talouteen.
- Vahvistetaan oppimisen intoa ja koulutustason nostoa.

Välittävä Kemi

- Kemissä ihminen on keskiössä
- Vahvistamme palveluhenkeä ja teemme palveluista asiakkaan näköisiä
- Välittäminen on avoimuutta, arvostusta ja reiluutta
- Kemiläiset arvostavat ja kunnioittavat toisiaan ja vierailijoita. Ketään ei jätetä ja kaikista huolehditaan.
- Sekä kuntalaisten että henkilökunnan hyvinvointi on tärkeää
- Kemiläiset huolehtivat itsestään, terveydestään ja ympäristöstään
- Välittävä Kemi on vastuunottoa, lupauksen pitämistä ja asioihin tarttumista.

Vihreä Kemi

- Vihreä Kemi -ajattelua ja -toimintatapaa jatketaan ja laajennetaan läpivientipohdinnoilla taloudellisen, ekologisen ja sosiaalisen kestävyysnäkökulmista
- Vihreä ja kestävä Kemi juurrutetaan niin henkilökunnalle, päätöksentekoon, kaupunkilaisille, lapsille, yrittäjille, yhdistyksille kuin matkailijoillekin
- Vastuullisella toiminnalla taklataan ilmastonmuutosta

Kuntastrategiat: **Keminmaa**

(STRATEGIOIDEN SISÄLTÖJÄ TIIVISTETTY)

Keminmaan kuntastrategia 2025

Kutsuva ja saavutettava Keminmaa

- Ulkoisen ja sisäisen viestinnän kehittäminen
- Markkinointikampanja (vetovoima)
- Asettautumispalvelut

Yritysyystävällisyys ja elinvoimaisuus

- Houkutteleva yritys- ja investointiympäristö, tonttipolitiikka ja aktiivinen markkinointi
- Yritysekosysteemin kehittäminen
- Yrittäjän ja kunnan kohtaaminen
- Liikenne- ja infraratkaisut
- Valmistaudutaan TE-palvelujen järjestämisvastuun siirtoon 2025
- Kestävä kunta- ja konsernitalous
- Kestävät ja vastuulliset hankinnat
- Innostava ja avoin alueellinen, kansallinen ja kansainvälinen yhteistyö

Yhteisöllinen asukkaiden kunta

- Asukkaiden vaikuttamismahdollisuuksien vahvistaminen
- Kulttuurin sekä vapaa-aika- ja liikuntapalveluiden kehittäminen
- Elävät kylät
- Ylivertaiset palvelut
- Yhteistyö ja edunvalvonta Lapin hyvinvointialueen suuntaan keminmaalaisten palvelujen turvaamiseksi
- Asuntopolitiikka ja kaavoitus
- Veto- ja pitovoimaa edistävä henkilöstöpolitiikka

Luonnon monimuotoisuus

- Hiilineutraalisuuteen pyrkiminen
- Arvokkaiden luontokohteiden kartoitus, ulkoilureittien ja -paikkojen kunnossa pitäminen
- Luonnon ekosysteemipalvelujen hyödyntäminen
- Vaelluskalojen nousun edistäminen

Kuntastrategiat: **Simo**

(STRATEGIOIDEN SISÄLTÖJÄ TIIVISTETTY)

Simon kuntastrategia 2022-2025

Elinvoima

- **VIESTINTÄ:** Positiivinen, rohkea, luova, viestintä ja kuntamarkkinointi
- **ELINKEINOT:** Matkailun kehittäminen, Yrittäjyyden edistäminen
- **KASVUN MAHDOLLISTAJAT:** Rohkeat päätökset mm. kaavoitus

Ennakoiva hyvinvointi

- **HYVINVOIVA HENKILÖKUNTA:** Henkilökunnan hyvinvoinnin edistäminen
- **HYVINVOIVAT KUNTALAISET:** Laadukkaat palvelut ja aktiivista omaehtoista tekemistä
- **LUONTOARVOT & VIHREÄ SIIRTYMÄ:** Puhdas ja turvallinen elinympäristö, Kestävä kehitys

3

Nykytila ja kehitysmahdollisuudet

Yhteenvedo alueen vahvuuksista ja heikkouksista

1/2

Nykytila-analyysin yhteydessä alueen toimijoille toteutettujen haastattelujen ja työpajan pohjalta tunnistettiin oheiset alueen vahvuus- ja heikkoustehtäjät.

Pääteemoina olivat elinkeinotoiminta, vetovoimatehtäjät asukkaille ja työntekijöille, osaaminen ja koulutus, sekä yhteistyö ja kumppanuudet.

Elinkeinotoiminta

Vahvuus

- Vahva teollisuus
- Teollinen historia
- Satama
- Vihreä energia ja sähkön siirtoverkko
- Puhtaan veden saatavuus
- Logistiikka ja saavutettavuus (infra kunnossa)
- Kasvava matkailu
- Kauppaa ja palveluita olemassa
- Teknologia kylä (Digipolis)
- Monipuolinen elinkeinorakenne

Heikkous

- Yhteiset yritysalueet puuttuvat
- Sopivat toimitilat
- Yhteisten kehittämisrahojen puute
- Elinkeinokehittäminen liian kuntakohtaista
- Historian taakka asenteissa
- Taloustilanne
- Osaavan työvoiman saatavuus
- Korkeakoulutettujen työpaikat

Vetovoimatehtäjät asukkaille ja työntekijöille

Vahvuus

- Saavutettavuus (infra kunnossa)
- Rajojen läheisyys
- Meri ja luonto
- Asuminen edullista
- Julkiset palvelut lähellä
- Monipuoliset harrastusmahdollisuudet
- Turvallisuus

Heikkous

- Ei yliopistoa
- Asuntojen taso ja tarjonta
- Asettautumispalveluiden puute
- Alueen imago ja brändi, vetovoimatehtäjöitä ei tunneta muualla → aluemarkkinoinnin heikkous
- Kaupunkikuva (tyhjät liiketilat)
- Työtarjonta puolisoille

Yhteenvedo alueen vahvuuksista ja heikkouksista

2/2

Nykytila-analyysin yhteydessä alueen toimijoille toteutettujen haastattelujen ja työpajan pohjalta tunnistettiin oheiset alueen vahvuus- ja heikkoustehtäjät.

Pääteemoina olivat elinkeinotoiminta, vetovoimatehtäjät asukkaille ja työntekijöille, osaaminen ja koulutus, sekä yhteistyö ja kumppanuudet.

Osaaminen ja koulutus	
<p>Vahvuus</p> <ul style="list-style-type: none"> • Alueella useita oppilaitoksia • Hyvä verkosto myös korkeakouluihin • Oppilaitoksilla mahdollisuus kouluttaa alueen työvoimatarpeisiin • Koulutusorganisaatioiden reagoitinopeus ja toiminta muutoksien yhteydessä • Hankeosaaminen • Laaja tarjonta koulutusaloja 	<p>Heikkous</p> <ul style="list-style-type: none"> • Korkeakoulutarjonnan kapeus, ei yliopistoa eikä DI-koulutusta • Etäopiskelun myötä heikommat mahdollisuudet saada opiskelijoita tulemaan ja jäämään alueelle • Ekosysteemien tiedonkulku/siiloutuminen • Resurssien hajanaisuus • Alhainen koulutustaso

Yhteistyö ja kumppanuudet	
<p>Vahvuus</p> <ul style="list-style-type: none"> • Suuryritykset potentiaalisina vaikuttajina • Pohjoinen ohjelma mukana hallitusohjelmassa • Toimijat tuntevat toisensa • ÄRM-tiimin monialainen edustus • Toimijoiden reagoitinkyky (esim. ÄRM) • Yrittäjien yhteistyö • Tiivis yhteistyö työllisyyden ja osaamisen edistämiseksi 	<p>Heikkous</p> <ul style="list-style-type: none"> • Pohjois-Suomen yhteistyö vähäistä • Alueen sisäinen kilpailu • Matkailun yhteinen kehittäminen • Alue kaipaa yhtenäisempää edunvalvontaa

Alueen väestönkehitys ja väestödemografia

Alueen väestönkehitys on ollut laskusuuntainen vuosien 2010-2022 välillä. Vuonna 2023 Kemissä, Keminmaassa ja Simossa asui yhteensä n. 30 000 asukasta.

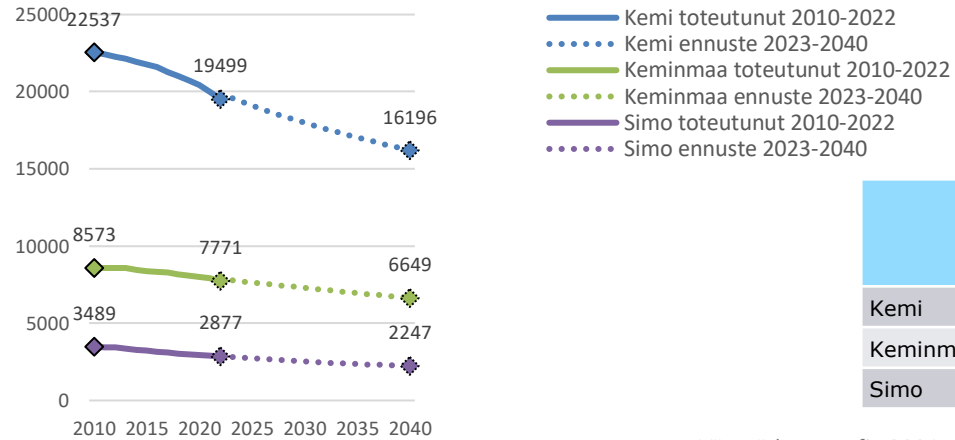
Väestöennusteen mukaan väestön ennustetaan laskevan vuoteen 2040 mennessä yhteensä n. 5 000 asukkaalla.

Väestödemografiakuvaajassa on esitetty Kemin, Keminmaan ja Simon piirteitä suhteessa koko maahan (koko maan vertailuluku = 100)

Koko maahan verrattuna Kemin, Keminmaan ja Simon alueilla korostuvat erityisesti asukkaiden hieman korkeampi keski-ikä, lapsia ja nuoria sisältävien talouksien korkeampi määrä (Keminmaassa ja Torniossa, korkeampi työttömyysaste (Kemi ja Tornio) ja eläkeläisten korkeampi määrä.

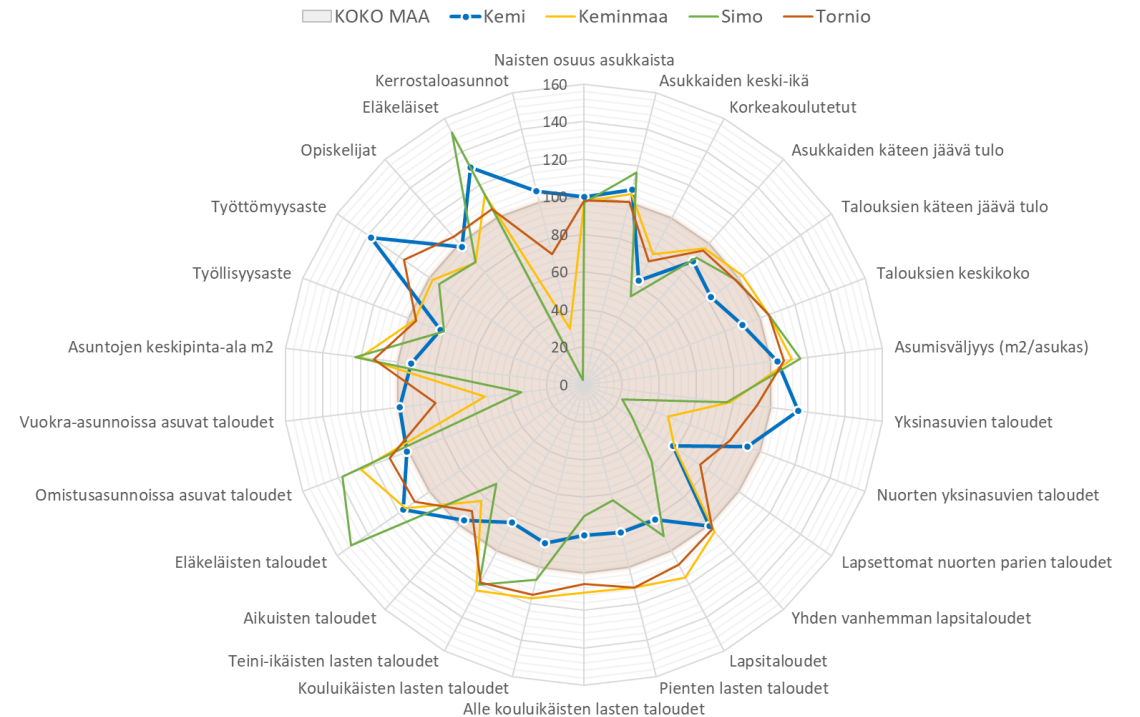
Vastaavasti korkeakoulutettujen, nuorten yksinasuvien ja lapsettomien nuorten parien talouksien ja vuokra-asumisen määrät ovat koko maahan nähden alhaisemmalla tasolla.

Väestönkehitys 2010-2022 ja väestöennuste 2023-2040 Kemissä, Keminmaassa ja Simossa

	Väestö		Muutos 2022-2040	
	2022	2040	lkm	%
Kemi	19 499	16 196	-3 303	-16,9 %
Keminmaa	7 771	6 649	-1 122	-14,4 %
Simo	2 877	2 247	-630	-21,9 %

Väestödemografia 2021

Lähde: Tilastokeskus, kuntien avainluvut ja väestöennuste

Alueen yrityskehittäminen

Alueella toimii lukuisia pienyrityksiä, joitakin keskisuuria yrityksiä sekä muutamia merkittäviä **suuryrityksiä**. Osa pienyrityksistä toimii selkeästi omilla markkinoillaan sekä **kansainvälisesti**, kun taas osa niistä on tiiviisti mukana suurten veturiyritysten, kuten Metsän Groupin, alihankintaketjuissa.

Metallienjalostus, rakentaminen, kuljetuspalvelut ja puun ympärillä toimiminen korostuvat alueen yritysraenteessa.

Metsä Groupin biotuotetehtaan projekti on piristänyt väliaikaisesti alueen rakennusyritysten toimintaa viime vuosina, mikä selvästi kasvatti tiettyjen rakennusalan toimijoiden liikevaihtoa ja työllisyysvaikutuksia.

Useiden yritysten **toimiminen** myös muualla Meri-Lapissa sekä **Pohjois-Ruotsissa luo useita tulevaisuuden mahdollisuuksia** tänne suuntautuvista valtavista investoinneista johtuen.

Lähitulevaisuuden investoinnit, kuten **Infinited Fiber** ja **Kuusakoski** tukeutuvat alueen osaamiseen tukipalveluissa. Ydinliiketoiminta **tuottaa** kuitenkin **uutta osaamista ja potentiaalia alueelle** ja mahdollisuuksia kasvuun yritysten ympärille.

		2018	2019	2020	2021	2022
Kemi	Toimipaikkoja	1 279	1 228	1 227	1 170	1 221
	Henkilöstön lukumäärä yhteensä	5 412	5 649	5 470	5 118	5 231
	Henkilöstö/toimipaikka	4,2	4,6	4,5	4,4	4,3
Keminmaa	Toimipaikkoja	706	713	731	716	804
	Henkilöstön lukumäärä yhteensä	2 002	2 164	2 262	2 046	2 080
	Henkilöstö/toimipaikka	2,8	3,0	3,1	2,9	2,6
Simo	Toimipaikkoja	324	325	333	327	349
	Henkilöstön lukumäärä yhteensä	250	252	277	229	237
	Henkilöstö/toimipaikka	0,8	0,8	0,8	0,7	0,7

Alueen veturiyritykset

Metsä Fibre, Kemin biotuotetehdas, työllistää paikallisesti suuren joukon osaajia, mutta vielä laajemmin alihankintaketjuissa, kuten puunkorjuussa ja kuljetuksissa, jotka ulottuvat laajasti koko Pohjois-Suomeen. **(Tehtaan henkilöstö n. 250)**

Outokumpu Stainless Oy, vaikutukset ulottuvat laajalti myös lähialueille suoran työllisyysvaikutuksen ja laajojen alihankintaketjujensa kautta. **(Liikevaihto 7,1 miljardia euroa vuonna 2022, henkilöstö n. 1800)**

Outokumpu Chrome Oy, Ferrokromitehdas; sulattamo Torniossa ja Kemin kaivos Keminmaassa ovat jo pitkään vaikuttaneet alueeseen. **(Liikevaihto yli 600 miljoonaa euroa vuonna 2022, henkilöstö n. 500)**

Tapojärvi, toimii kattavasti Lapissa sekä muualla Suomessa, vaikka pääkonttori sijaitsee Torniossa. Toiminta on kestäväällä pohjalla ja panostaa alueen innovatiivisuuteen. **(Henkilöstö n. 600)**

Suunnitellut **Infinited Fiberin** ja **Kuusakosken** investoinnit Veitsiluotoon tuovat mukanaan Kemiin ja lähialueelle monipuolisia mahdollisuuksia ja kasvun paikkoja kiertotalouden ja vihreän siirtymän ympärille.

Alueella toimii useita muita kaupan ja terveydenhoitoalan toimijoita, jotka tarjoavat tärkeitä palveluita alueelle ja työllistävät useita henkilöitä.

Alueen yrityskehittäjä: **Kemi**

Yritys	Toimialaluokitus	Liikevaihto (2022), M€	kasvu-%	Henkilöstö (2022)	kasvu-%
LTR-Rakennus Oy	41200 Asuin- ja muiden rakennusten rakentaminen	50,8	56,3 %	76	-11,6 %
Veljekset Toivanen Oy	43120 Rakennuspaikan valmistelutyöt	45,0	32,9 %	326	28,3 %
Kemin Energia ja Vesi Oy	35113 Sähkön ja kaukolämmön yhteistuotanto	25,6	6,3 %	66	3,1 %
Veljekset Rönkä Oy	10110 Teurastus ja lihan säilyvyyskäsittely (pl. siipikarja)	23,4	6,3 %	53	-15,9 %
Kemin Ajotilaus Oy	52299 Muu kuljetusvälitys	21,8	-4,5 %	9	12,5 %
HV-Maarakennus Oy	43110 Rakennusten ja rakennelmien purku	16,3	44,0 %	43	37,9 %
Rakennusliike M. Kurtti Oy	41200 Asuin- ja muiden rakennusten rakentaminen	11,9	76,0 %	28	64,7 %
K-Rauta Kemi	47521 Rauta- ja rakennustarvikkeiden yleisvähittäiskauppa	11,8	25,50 %	21	0,0 %
Ases Installaatiot Oy	43210 Sähköasennus	10,3	66,00 %	41	36,7 %
Maansiirto J. & J. Kinnunen Oy	43120 Rakennuspaikan valmistelutyöt	10,3	1,30 %	70	0,0 %

Huom. Toimintaa aktiivisesti myös Ruotsin puolella

Huom. Hankintoja useilta alueen tuottajilta

Huom. Nopeaa kasvua, monipuolista osaamista

Lähde: Finder

Alueen yrityskehittäjä: **Keminmaa**

	Yritys	Toimialaluokitus	Liikevaihto (2022), M€	kasvu-%	Henkilöstö (2022)	kasvu-%
Huom. Tasaista liiketoiminnan kasvua	TT-Teknologia Oy	33110 Metallituotteiden korjaus ja huolto	15,4	18,90 %	49	8,9 %
	Pohjaset Oy	49410 Tieliikenteen tavarankuljetus	12,4	5,20 %	64	-3,0 %
Huom. Yritysjakautumisen myötä esitetyt talousluvut epävarmoja v. 2022 osalta	Keminmaan Energia ja Vesi Oy	35120 Sähkön siirto	10,4	18,70 %	22	0,0 %
	Pohjaset Recycling Oy	38210 Tavanomaisen jätteen käsittely ja loppusijoitus	9,9	24,70 %	48	0,0 %
	Keminmaan Puurakenne Oy	16239 Muu rakennuspuusepäntuotteiden valmistus	13,7	7,7%	38	8,8 %
	Suomen Työkalu Oy	46692 Teollisuudessa käytettävien muiden koneiden tukkukauppa	6,6	-10,60 %	8	0,0 %
	Roxia Automation Oy	71127 Kone- ja prosessisuunnittelu	5,4	9,3 %	42	0,0 %
	Kuljetusliike J Kiviaho Oy	49410 Tieliikenteen tavarankuljetus	5,1	-2,4 %	33	-0,1 %
	Neste Keminmaa Tupasvilla / Tornion Rajatähti Oy	47301 Huoltamotoiminta	4,9	14,8 %	14	-17,6 %
	Sähköasennus Kivilompolo Oy	43210 Sähköasennus	3,3	12,1 %	8	0,0 %

Lähde: Finder

Alueen yrityskehittäjä: **Simo**

Yritys	Toimialaluokitus	Liikevaihto (2022), M€	kasvu-%	Henkilöstö (2022)	kasvu-%
Rantakairan Sähkö Oy	35120 Sähkön siirto	3,4	33 %	7	0 %
JiiPee Talotekniikka Oy	43220 Lämpö-, vesijohto- ja ilmastointiasennus	2,5	45,30 %	15	25,0 %
Tainikoski Oy	20140 Muiden orgaanisten peruskemikaalien valmistus	1,2	111 %	7	0,0 %
K.Hekkanen Oy	49410 Tieliikenteen tavarankuljetus	1,2	9,10 %	11	-8,3 %
Simon Autopalvelu Liiten Oy	47301 Huoltamotoiminta	1	17,70 %	1	0,0 %
Kuljetus Pajarit Oy	49410 Tieliikenteen tavarankuljetus	0,6	-9,30 %	3	-40,0 %
Kuljetusliike Pertti Ylitalo Oy	49410 Tieliikenteen tavarankuljetus	0,6	-18,80 %	4	0,0 %
Simon Vesihuolto Oy	36000 Veden otto, puhdistus ja jakelu	0,6	-0,20 %	2	-33,3 %
Wonderland of Lapland Oy	79900 Varauspalvelut, matkaoppaiden palvelut ym.	0,6	353 %	2	100 %
Kuljetusliike Aimo Pääkkö Oy	49410 Tieliikenteen tavarankuljetus	0,5	40,20 %	2	100 %

Huom. Tainikoski Oy kuvaa toimivansa turve- ja kuljetusalan yrityksenä, jonka toimialaan kuuluvat turpeen nosto sekä turve- ja biomassakuljetukset.

Huom. Tarjotuista palveluista valtaosa muualla Lapissa

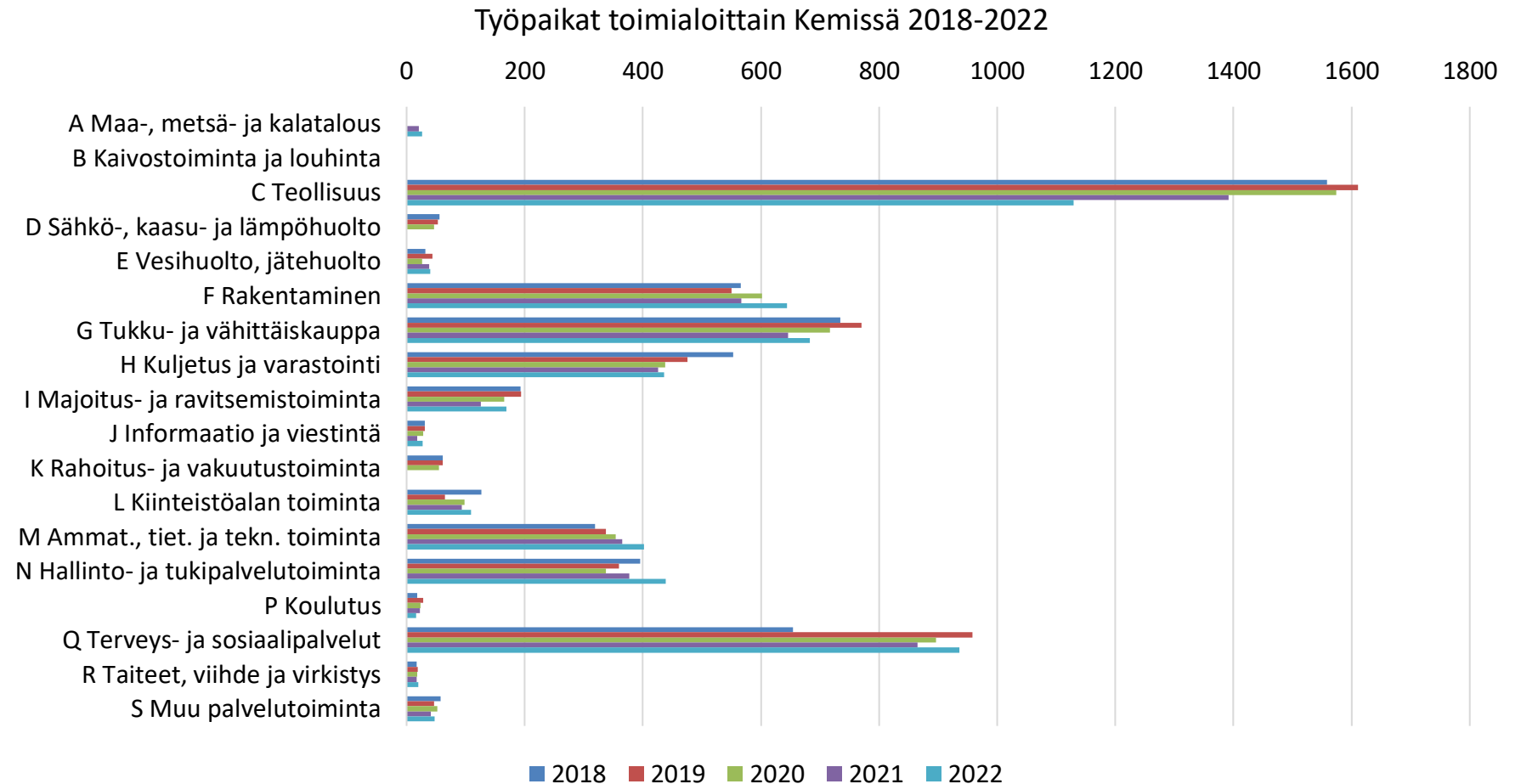
Lähde: Finder

Työpaikat toimialoittain: Kemi

Ohessa on esitetty työpaikat toimialoittain* Kemissä vuosina 2018-2022 (Lähde: Tilastokeskus, yritysten toimipaikat kunnittain).

Kemissä toimialoista vuonna 2022 korostuivat teollisuus (1120 tp), terveys- ja sosiaalipalvelut (930 tp), tukku- ja vähittäiskauppa (640 tp), rakentaminen (640 tp) ja kuljetus ja varastointi (430 tp).

* Graafeista jätetty pois toimialat, joille on tilastoitu 0 henkilöä tai ei tilastoitua tietoa: O Julkinen hallinto ja maanpuolustus (84), T Kotitalouksien toiminta työnantajina (97-98), U Kansainvälisten organisaatioiden ja toimielinten toiminta (99), Tunteaton

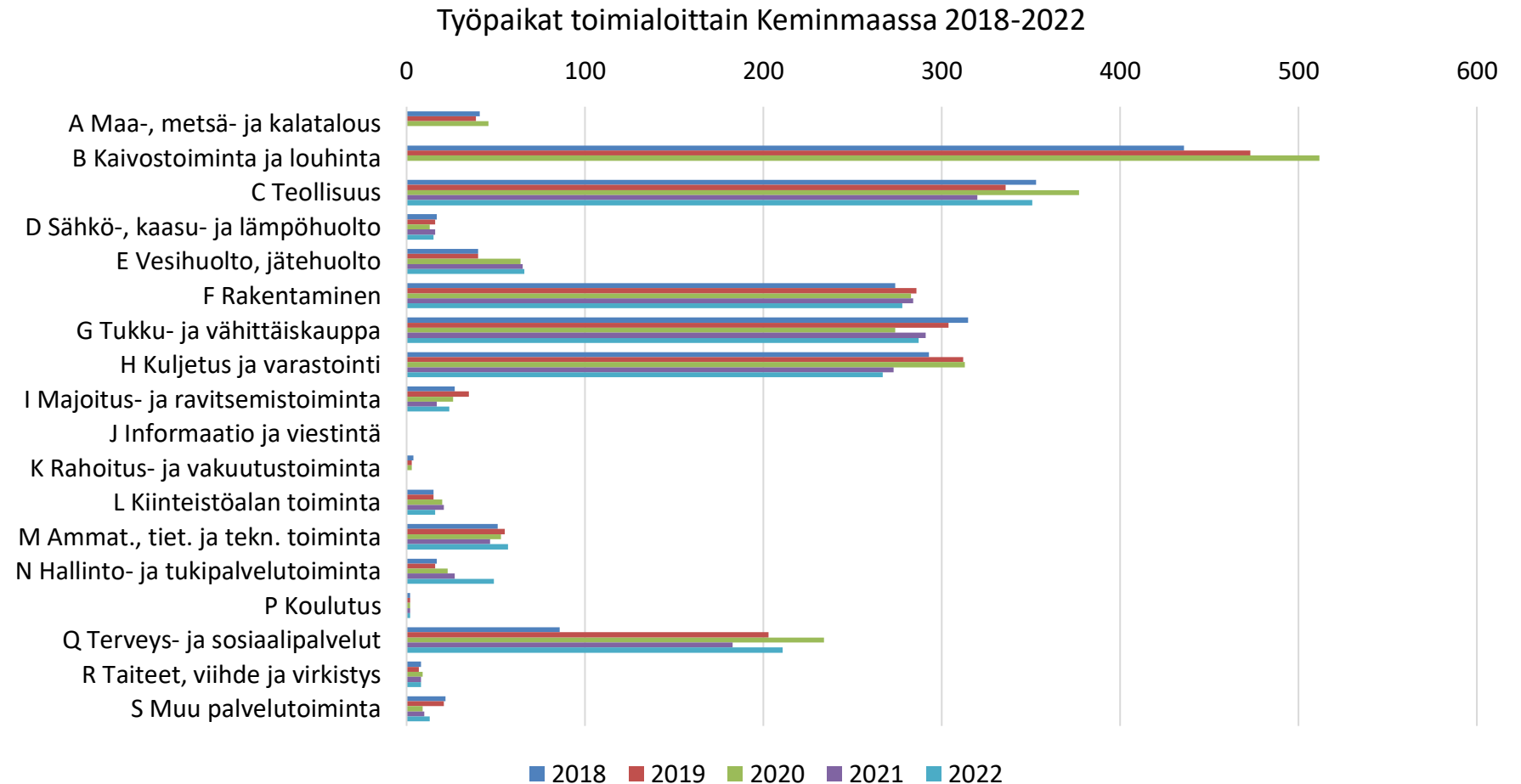

Työpaikat toimialoittain: **Keminmaa**

Ohessa on esitetty työpaikat toimialoittain* Keminmaassa vuosina 2018-2022 (Lähde: Tilastokeskus, yritysten toimipaikat kunnittain).

Keminmaassa toimialoista vuonna 2022 korostuivat teollisuus (350 tp), tukku- ja vähittäiskauppa (280 tp), rakentaminen (270 tp), kuljetus ja varastointi (260 tp) ja terveys- ja sosiaalipalvelut (210 tp). Kaivostoiminta ja louhinta oli suurin työllistäjä vuoteen 2020 (510 tp).

* Graafeista jätetty pois toimialat, joille on tilastoitu 0 henkilöä tai ei tilastoitua tietoa: O Julkinen hallinto ja maanpuolustus (84), T Kotitalouksien toiminta työnantajina (97-98), U Kansainvälisten organisaatioiden ja toimielinten toiminta (99), Tunteaton

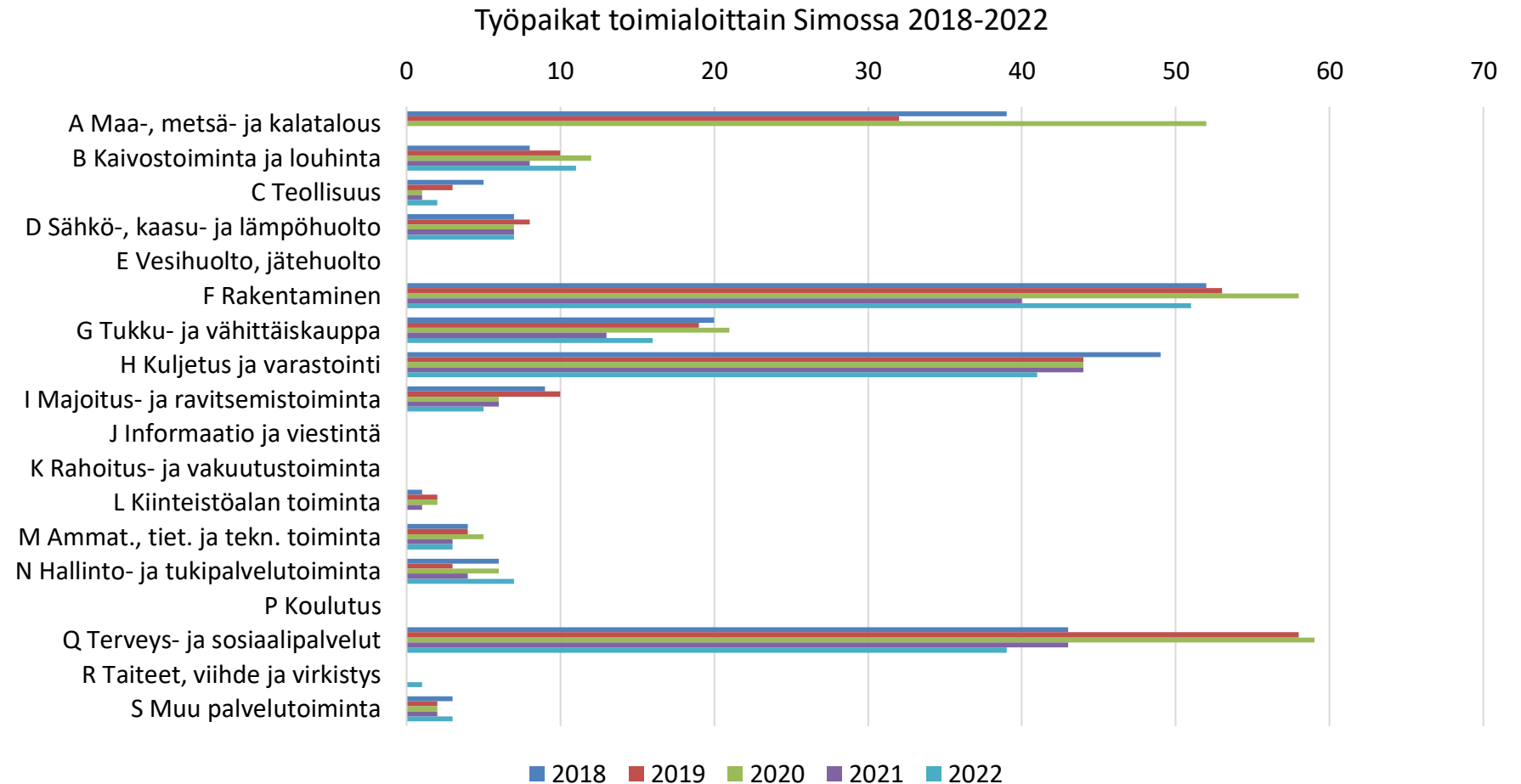

Työpaikat toimialoittain: Simo

Ohessa on esitetty työpaikat toimialoittain* Simossa vuosina 2018-2022 (Lähde: Tilastokeskus, yritysten toimipaikat kunnittain).

Simossa toimialoista vuonna 2022 korostuivat rakentaminen (50 tp), kuljetus ja varastointi (40 tp), terveys- ja sosiaalipalvelut (40 tp) ja tukku- ja vähittäiskauppa (16 tp). Maa-, metsä- ja kalatalous oli alueellisesti huomattava työllistäjä (52 tp) vuonna 2020.

* Graafeista jätetty pois toimialat, joille on tilastoitu 0 henkilöä tai ei tilastoitua tietoa: O Julkinen hallinto ja maanpuolustus (84), T Kotitalouksien toiminta työnantajina (97-98), U Kansainvälisten organisaatioiden ja toimielinten toiminta (99), Tunteaton

Toimialojen liikevaihdot: Kemi, Keminmaa ja Simo

Liikevaihdolla mitattuna alueen suurimmat toimialat vuonna 2022 olivat:

Kemi

- Teollisuus (1 000 M€)
- Tukku- ja vähittäiskauppa (280 M€)
- Rakentaminen (173 M€)
- Kuljetus ja varastointi (73 M€)
- Terveys- ja sosiaalipalvelut (71 M€)

Keminmaa

- Tukku- ja vähittäiskauppa (135 M€)
- Teollisuus (85 M€)
- Rakentaminen (52 M€)
- Kuljetus ja varastointi (39 M€)
- Terveys- ja sosiaalipalvelut (17 M€)

Simo

- Sähkö- kaasu- ja lämpöhuolto (34 M€)
- Tukku- ja vähittäiskauppa (11 M€)
- Rakentaminen (8 M€)
- Kuljetus ja varastointi (6 M€)
- Terveys- ja sosiaalipalvelu (2 M€)

Liikevaihto 2022 (M€)	Kemi		Keminmaa		Simo	
	Liikevaihto (M€)	Henkilöstö	Liikevaihto (M€)	Henkilöstö	Liikevaihto (M€)	Henkilöstö
A Maa-, metsä- ja kalatalous	4,1	26	0,0	0	0,0	0
B Kaivostoiminta ja louhinta	0,0	0	0,0	0	1,5	11
C Teollisuus	1000,0	1129	85,3	351	0,1	2
D Sähkö-, kaasu- ja lämpöhuolto	0,0	0	20,7	15	34,0	7
E Vesihuolto, jätehuolto	8,3	40	15,5	66	0,0	0
F Rakentaminen	173,1	644	52,5	278	8,1	51
G Tukku- ja vähittäiskauppa	280,7	683	135,4	287	11,0	16
H Kuljetus ja varastointi	73,7	436	39,0	267	6,4	41
I Majoitus- ja ravitsemistoiminta	25,3	169	3,2	24	0,9	5
J Informaatio ja viestintä	5,1	27	0,0	0	0,0	0
K Rahoitus- ja vakuutustoiminta	0,0	0	0,0	0	0,0	0
L Kiinteistöalan toiminta	17,9	109	7,3	16	0,3	0
M Ammat., tiet. ja tekn. toiminta	53,2	402	7,2	57	0,4	3
N Hallinto- ja tukipalvelutoiminta	31,4	439	3,4	49	0,7	7
O Julkinen hallinto ja maanpuolustus	0,0	0	0,0	0	0,0	0
P Koulutus	2,4	16	0,3	2	0,0	0
Q Terveys- ja sosiaalipalvelut	71,9	936	16,9	211	1,9	39
R Taiteet, viihde ja virkistys	4,4	20	1,1	8	0,1	1
S Muu palvelutoiminta	5,6	48	1,2	13	0,2	3

Toimintaympäristöanalyysi (PESTE)

1/5

P

Poliittiset ja lainsäädännölliset

- Globaali politiikka ja valtioiden keskinäiset suhteet (Ukrainan sota, Lähi-idän kriisi, Kiina-Taiwan, USA-Kiina, USA:n presidentinvaalit)
- Venäjän sisä- ja ulkopoliitiikan kehitys
- Suomen ja Ruotsin NATO-jäsenyys, sotilaallisen turvallisuuden lisääntyminen ja vaikutus investoinneille
- Kyberturvallisuus ja vaikuttaminen päätöksentekoon
- EU:n poliittiset linjaukset (esim. päästövaatimukset, metsätalous, ennallistaminen, rakennusten energiatehokkuus)
- Huoltovarmuuden turvaaminen
- Muutokset maankäyttöä ja rakentamista ohjaavissa laeissa (rakentamislaki, alueidenkäyttölaki, laki rakennetun ympäristön tietojärjestelmästä, vesihuoltolaki)
- Kansallisen ja alueellisen politiikan muutokset ja vaikutukset alueelliseen tasa-arvoon: Väylänpidon rahoitus, aluetuet ja –rahoitus, veronkorotukset, liikennemuotojen alueellinen soveltuvuus
- Monipaikkaisuuden vaikutukset lainsäädäntöön (esim. palvelumitoitukset)
- Hyvinvointialueen palveluverkkomuutokset
- Julkisen palveluverkon muutosten vaikutus yksityisten toimijoiden sijaintipäätöksiin
- Lentoasemaverkoston muutokset (Finavia), maakuntakenttien kohtalo pitkällä aikajänteellä
- TE-palveluiden siirto kunnille

Toimintaympäristöanalyysi (PESTE)

2/5

E

Ekonomiset

- Globaalit vaikutukset taloudelliseen toimintaan (esim. kauppasodat, toimitusketjujen toimivuus, tuotantolaitosten siirtymä lähemmäs kotimarkkinaa)
- Inflaation ja korkotason muutokset ja niiden vaikutus yritysten investointeihin ja liiketoimintaan sekä kotitalouksien kulutukseen
- EU:n sisämarkkinoiden kehitys tulevaisuudessa
- EU:n taksonomia ja rahoituksen ohjautuvuus kestäviin kohteisiin
- NATO-jäsenyyden taloudelliset vaikutukset (puolustusteollisuus, liikenneyhteydet)
- Vihreän siirtymän investointipotentiaali
- Kaupungistuminen ja aluerakenteen eriytyminen, yliopisto- ja keskuskaupunkien kasvu
- Rakennetun omaisuuden korjausvelka kasvaa (mm. kuntien palvelurakennukset, tie- ja rataverkko, infrastruktuuri, asuinrakennukset) ja rahoituksen saatavuus (esim. taloyhtiöt eivät välttämättä saa lainaa korjauksiin)
- Tilojen monikäyttöisyyden ja joustavuuden tarve kasvaa; tilojen hybridikäyttö sekä erilaisten toimintojen sekoittuminen
- Yritysten kestävä liiketoimintamallit (mm. kierrätys, elinkaariajattelu)
- Energianhinnan muutokset ohjaamassa mm. kulutusta ja lämmitys- ja liikennemuotojen valintaa
- Kulutustottumusten muutokset (mm. vastuullisuus, lähiruoka, paikallisuus)

Toimintaympäristöanalyysi (PESTE)

3/5

S

Sosiaaliset

- Väestön ikääntyminen: lisätarve palveluille, esteettömät asuin- ja elinympäristöt, työvoiman saatavuus, ihmisten liikkuminen, palveluiden saavutettavuus
- Työvoiman saatavuus, houkuttelu ja pitovoima (myös imagonäkökulma); monipuolinen tuotanto- ja palvelurakenne edellytyksenä
- Etätyöskentelyn kasvu ja monipaikkaisuus
- Yksinasumisen trendinomainen kasvu
- Kohtuuhintaisen asumisen tarve
- Maahanmuutto synnyttää uusia palvelutarpeita ja -mahdollisuuksia
- Inklusiivisuus ja erilaisten näkökulmien huomiointi entistä kattavammin (mm. työntekijät, asukkaat)
- Eriarvoisuuden kasvu, asuinalueiden eriytyminen ja palveluiden saavutettavuuserot
- Sosiaalisen median valta ja vaikuttaminen politiikkaan ja yksilön valintoihin
- Ruohonjuuritason vaikuttamisen nousu ja yksilön vallan kasvu

Toimintaympäristöanalyysi (PESTE)

4/5

T

Teknologiset

- Etätöön, -opiskelun ja vapaa-ajan mahdollisuudet kasvavat: paikkasidonnaisuus vähenee teknologioiden ja palveluiden muuttuessa
- Energiatehokkuuden uudet ratkaisut, älyrakennukset, energiaverkot
- Tekoälyn kehitys ja työn tuottavuuden kasvu potentiaalisena tulevaisuuden kasvuajurina
- Automaation ja robotisaation kehitys ja sen vaikutus työntekoon ja työpaikkoihin (mm. tuotanto, ylläpito)
- Uusiutuvan energian tuotanto ja uudet energiamuodot teollisuuden investointien tukena
- Uudet energiamuodot kasvattavat osuuttaan liikenteessä ja logistiikassa (sähkö, kaasu, vety) – tarve uusille latausratkaisuille
- Uudet teknologiat (nano-, bio-, cleantech, big data, 5G, 3D-tulostus, autonomiset ajoneuvot) synnyttävät mahdollisuuksia
- Digitaalisuus, verkkokauppa ja monikanavaisuus muuttavat liiketoiminnan toimintalogiikkaa; monipuoliset osto- ja noutomahdollisuudet, Verkkokauppa vähentää asiointiliikkumisen tarvetta
- Kyberturvallisuuden korostuminen ja teknologisiin ratkaisuihin liittyvät eettiset haasteet

Toimintaympäristöanalyysi (PESTE)

5/5

E

Ekologiset

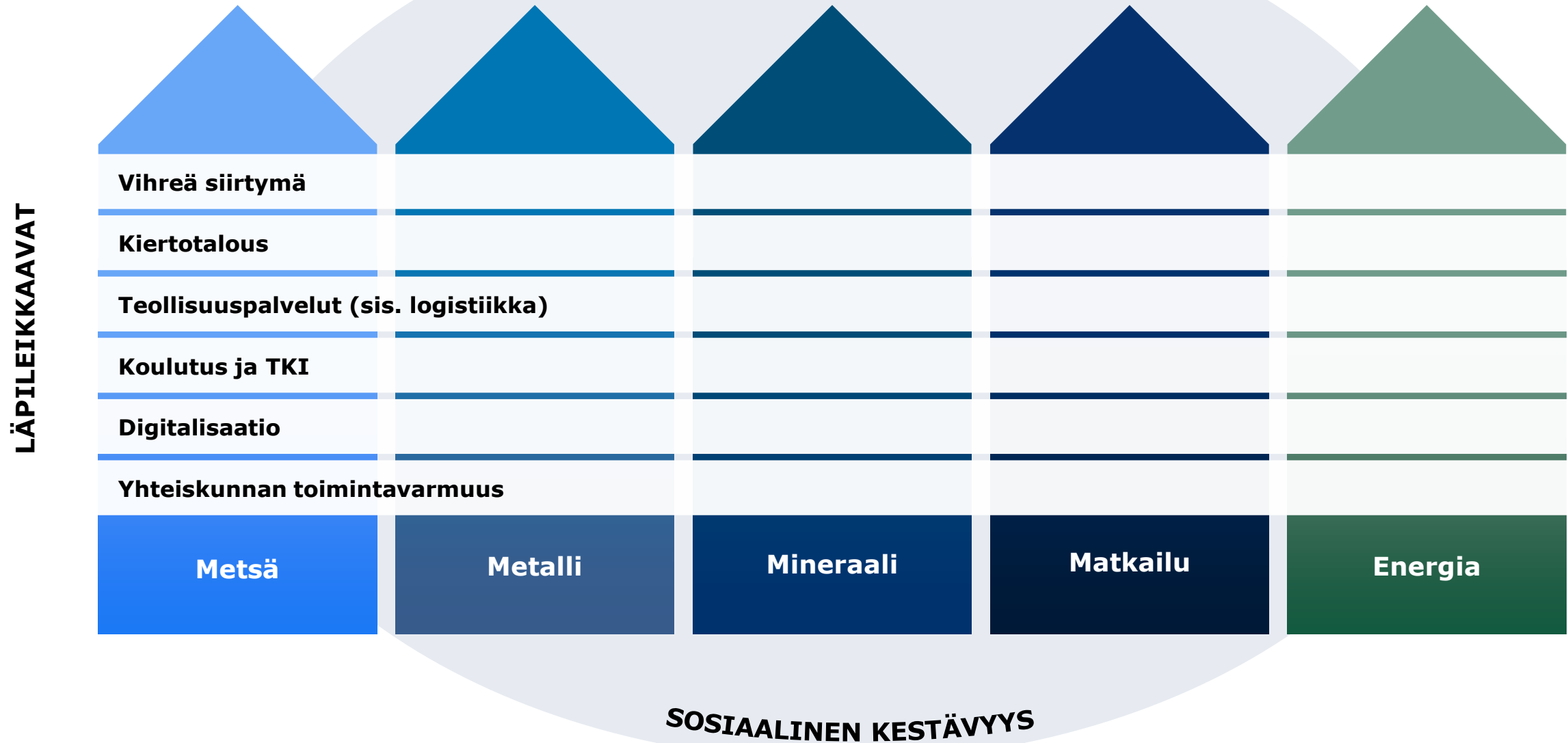
- Muuttuvat ilmasto-olosuhteet ja sään ääri-ilmiöiden lisääntyminen ja niihin reagoiminen
- Ilmastopakolaisuus
- Kestävien/vähähiilisten ratkaisujen kasvavat vaatimukset rakentamisessa ja asumisessa (esim. tilojen/rakenteiden uusiokäyttö, materiaalien kierrätys, puurakentaminen)
- Hiilinielut, luontokato, ennallistaminen, monimuotoisten luonto- ja virkistysympäristöjen vaaliminen ja lisääminen
- Uusiutuvan energiantuotannon kasvu, älykkäät ja toimintavarmat energiaverkot
- Hiilineutraalisuus-/päästötavoitteet ohjaavat kehittämistä sekä julkisella että yksityisellä sektorilla
- Ympäristövaatimukset kiristyvät: energiankäyttö ja resurssitehokkuus keskiöön
- Ekologinen jalanjälki ja -vaatimukset tulevat yhä laajemmin näkyviin liiketoiminnoissa (kiinteistöt, tuotanto- ja kuljetusketjut, asiointit, elinkaari)
- Yritysten hukkalämmön ja kierrätysmateriaalien hyödyntäminen (esim. datakeskukset, kiertotalous)
- Liikkumisen ympäristötavoitteet kiristyvät – hiilineutraaliustavoitteet
- Vähähiilisten ajoneuvojen (sähkö, biopolttoaineet, kaasu, vety ym.) määrä kasvaa

4

Erikoistumisen kärjet

4 M * E = Kasvu

Erikoistumisen kärjet: $4 M * E = Kasvu$

Metsä

KÄRKITOIMENPITEET

1. Biotuotetehtaan ekosysteemin rakentaminen
2. Kemian- ja prosessiteollisuuden AMK- ja yliopistotasoisien koulutuksen saaminen alueelle
3. Alan houkuttelevuuden ja tietoisuuden lisääminen edesauttamaan työvoiman saatavuutta ja pysyvyyttä

KESKEISIMMÄT LÄPILEIKKAAVAT TEEMAT

Vihreä siirtymä

Kiertotalous

Koulutus ja TKI

TRENDIT, VILLIT KORTIT JA MUSTAT JOUTSENET

- Puupohjaiset kuidut ja tuotteet tekstiili- ja pakkausteollisuudessa
- Biopohjaiset tuotteet kemian- ja lääketeollisuudessa
- Puu rakennusmateriaalina ja hiilensidonnassa
- Ilmastonmuutoksesta seuraavat sään ääri-ilmiöt ja uudet tuholaislajit

Toimialan kuvaus: **Metsä**

Tuotteet ja palvelut

Metsä- ja biotuoteteollisuudessa hoidetaan metsää, kasvatetaan, korjataan ja myydään puuta. Puusta ja muista biopohjaisista materiaaleista jalostetaan edelleen tuotteita, kuten sellua, paperia, kartonkia, polttoaineita – ja kemikaaleja sekä muita biotuotteita.

Mekaanisessa metsäteollisuudessa puukuiduista valmistetaan uusia tuotteita mm. sahaamalla ja höyläämällä. Metsä- ja bioteollisuus on laajamittaista toimintaa, jolla on pitkät alihankintaverkostot, joiden arvoketjut käsittävät useita tukitoimintoja.

Tekstiilikuitujen valmistuksessa raaka-aineista (luonnonkuidut ja synteettiset kuidut ml. kierrätetyt) valmistetaan kuituja, joita voidaan käyttää mm. kankaiden valmistuksessa ja edelleen vaatetuoteteollisuudessa.

Seudun yritykset

Kemin, Keminmaan ja Simon seudulla toimii useita pieniä yrityksiä, jotka toimivat suurten biotuotetehtaiden alihankintaverkostoissa, kuten metsänhoidossa.

Alueella toimiva suurin toimialan yritys on Metsä Fibre, joka vastaa Kemin biotuotetehtaan toiminnasta työllistäen suoraan toiminnassaan noin 250 henkilöä ja laajemmassa arvoketjussaan tuhansia. Lisäksi samalla tehdasalueella toimii Metsä Boardin kartonkitehdas, jossa työskentelee noin 150 henkilöä. Alueella on myös mekaanista puunjalostusta (esim. Lappiporras Oy, Keminmaan Puurakenne Oy). Mekaanisen metsäteollisuuden investoinnit Meri-Lapissa ovat 2020-luvulla olleet 100 miljoonan euron luokkaa (Stora Enso, Metsä Board, Keminmaan kattorakenne, näiden lisäksi investointeja ovat tehneet Tervolassa Veljekset Vaara, Tervolan Saha).

Toistaiseksi tekstiilikuitujen osalta alueella on vähän toimintaa ja se kohdistuu arvoketjun alavirtaan eli tuotteiden jälleenmyyntiin. Lisäksi alueella on poistotekstiilien kierrätystä.

Toimialan kuvaus: **Metsä**

Toimialan kasvusegmentit

Metsä- ja biotuoteteollisuuden kasvusegmenttejä ovat biotuotteiden jalostusarvon nostaminen sekä yhä kestävämpien tuotteiden valmistaminen tulevaisuudessa asiakkaiden ja sääntelyn tätä edellyttäessä.

Alalla liikehdintää on nähtävissä myös mm. komposiittien valmistuksessa sekä biopohjaisessa kemianteollisuudessa.

Tekstiilikuitujen valmistuksessa panostetaan kehitetään entistä toiminnallisempia kuituja ja suunnataan kohti kestävämpää tuotantoa, jonka ytimessä on kierrätyskuitujen valmistus ja laajempi hyödyntäminen.

Suunnitteilla olevat investoinnit

Infinite Fiber Company valmistelee uusiokuitutehdasinvestointia Kemissä Veitsiluotoon. Toteutuessaan tehtaalla tuotettaisiin tekstiilijätteestä uutta tekstiilikuitua ja tehtaan toiminnassa työllistettäisiin nykyarvion mukaan yli 200 henkilöä.

Metsä Group tekee aktiivisesti kehitystyötä (tuotteet, kiertotalous), jolla voi olla vaikutusta myös toimintaan Kemissä alueella. Lisäksi Metsä Groupilla on käynnissä esiselvityshanke Kuura-tekstiilikuidun tuotantolaitoksesta, jonka yksi mahdollinen sijainti olisi Kemissä.

Metalli

KÄRKITOIMENPITEET

1. Fossiilivapaan teräksen jatkojalostus
2. Mineraalien jalostus alueella (erityisesti nikkeli, rauta, kupari) - satama vahvuutena
3. Osaamisen kehittäminen teollisuusyrityksissä ja näitä tukevissa teollisuuspalveluyrityksissä

KESKEISIMMÄT LÄPILEIKKAVAAT TEEMAT

Teollisuuspalvelut
(sis. logistiikka)

Kiertotalous

Koulutus ja TKI

TRENDIT, VILLIT KORTIT JA MUSTAT JOUTSENET

- Metallien kiertotalous
- Robotisaatio ja automaatio tehostaa tehdasympäristöjä
- 3D-tulostuksen kasvu
- Fossiilivapaa teräs ja muu tuotannon hiilineutraalisuuden tavoittelu
- NATO ja puolustusteollisuuden kasvu
- Kaksoiskehittäminen: turvallisuushankkeista priorisoidaan yrityksiä hyödyntäviä

Toimialan kuvaus: **Metalli**

Tuotteet ja palvelut

Metalli- ja perusteollisuudessa jalostetaan raaka-aineista, kuten mineraaleista, uusia tuotteita monivaiheisen arvoketjun läpi käytettäväksi muille toimialoille. Tämä laaja toimialakokonaisuus sisältää paitsi metalliteollisuuden, myös kemian- ja prosessiteollisuutta sekä konepajatoimintaa muodostaen perustan useille muille teollisuudenaloille.

Seudun yritykset

Kemin, Keminmaan ja Simon seudulla toimii useita pieniä konepajoja ja yrityksiä, joilla on myyntiverkostoja sekä kotimaahan että ulkomaille. Alueella tällä hetkellä toimivia yrityksiä ovat mm. TT-Teknologia Oy, Polar Metalli Oy, Northern Crown Oy, Ovira Oy, J&J Steel Oy sekä Rah-Kone Piping Oy. Lisäksi alueen välittömässä läheisyydessä toimiva Outokumpu Stainless Oy ja Outokumpu Chrome Oy vaikuttavat merkittävästi alueen toimintaan laajan alihankintaverkostonsa kautta.

Toimialan kuvaus: **Metalli**

Toimialan kasvusegmentit

Metalli- ja perustuoteteollisuudessa nähdään tällä hetkellä suurta kehityspotentiaalia kestävässä tuotannossa, johon keskeisenä ratkaisuna on tunnistettu mm. vihreän teräksen valmistus ja muu vihreä tuotanto, jonka keskeisenä ratkaisuna on vihreän vedyn hyödyntäminen prosessissa. Laajempi liikenteen ja yhteiskuntien sähköistyminen kasvattaa lähitulevaisuudessa tarvetta uusille suurille investoinneille mineraalien jatkojalostukseen sekä uudelleenkäytön tehostamiselle globaalisti ja Suomessa.

Suunnitteilla olevat investoinnit

Kuusakoski valmistelee noin 25 M€ investointia teräksen kierrätyslaitoksen Veitsiluodon alueelle. Valmistuessaan laitoksessa prosessoitaisiin terästä teollisuudelle uudelleenkäytettävään muotoon ja työllistää noin 20 henkilöä.

Mineraali

KÄRKITOIMENPITEET

1. Logistiikkaverkon kehittäminen (tie-, raide- ja vesiliikenne) etelän suuntaan ja Pohjois-Ruotsiin ja Pohjois-Norjaan, huomioiden Ruotsin raideleveys ja yhteys Kemin satamaan
2. Kaivannaisten TKI-toiminnan kasvattaminen, tavoitteena jalostusarvon kasvattaminen, kaivannaisjätteen hyötykäyttö ja metallin talteenotto jätteestä
3. Kaivosten keikkatyöläisestä kemiläiseksi, keminmaalaiseksi tai simolaiseksi -ohjelma

KESKEISIMMÄT LÄPILEIKKAVAAT TEEMAT

Yhteiskunnan toimintavarmuus

Teollisuuspalvelut
(sis. logistiikka)

Koulutus ja TKI

TRENDIT, VILLIT KORTIT JA MUSTAT JOUTSENET

- Akkumateriaalien ja -teollisuuden kehittyminen
- Mineraalit talteen kiertotalouden kautta
- Sähköistyvä maailma ja siitä seuraava mineraalien kulutus
- Ympäristölainsäädännön ja -vaatimusten kiristyminen ja mahdolliset ympäristöhaitat
- Jalostusasteen nosto Suomessa
- EU:n mineraaliomavaraisuus ja kriittiset mineraalit

Toimialan kuvaus: **Mineraali**

Tuotteet ja palvelut

Kaivannaisteollisuudessa pyritään etsimään, louhimaan, jalostamaan ja myymään maaperän mineraaleja.

Toimintaan liittyy useita palveluita arvoketjun eri vaiheissa, kuten mineraaliesiintymien etsintä sis. geologisia ja geofysikaalisia tutkimuksia, maaperän mittauksia, kairauksia ja näytteenottoa.

Louhintaa voidaan toteuttaa puolestaan lukuisin menetelmin ja se edellyttää useita tukipalveluita mm. kaluston huollon ja materiaalien siirron osalta.

Jalostustoiminnassa louhittuja mineraaleja puhdistetaan, rikastetaan ja muokataan halutuiksi tuotteiksi (esim. jauheet).

Kaivannaisteollisuuden tuotteina syntyy lopulta erilaisia metalleja, lannoitteita sekä teollisuuskemikaaleja.

Seudun yritykset

Keminmaassa Elijärvellä toimii Outokummun Kemin kaivos, jossa louhitaan ja rikastetaan kromimalmia. Kaivoksessa työskentelee yhteensä noin 550 henkilö, sisältäen Outokummun työntekijät ja alihankkijat. Kaivos on osa laajempaa ferrokromin ja ruostumattoman teräksen valmistusketjua ja luo toimintaa useille muille pienemmille toimijoille alueella.

Keminmaalla toimii mm. Northern Crown Oy tarjoten mm. kunnossapitotöitä ja suunnittelupalveluita kaivannaisteollisuudelle sekä muille teollisuuden haaroille. Lisäksi Tapojärvi Oy toimii aktiivisesti seudulla tarjoten kaivannaisteollisuuden palveluita.

Toimialan kuvaus: **Mineraali**

Toimialan kasvusegmentit

Toimialalla haetaan kasvua vahvasti sähköistymisen edellyttämästä uudesta tuotannosta, jota mm. elektroniikan ja akkujen valmistus edellyttää.

Euroopassa on myös vahvaa panostusta strategisten mineraalien saatavuuden turvaamiseen sis. uuden tuotannon ja kierrätysratkaisut.

Lisäksi uudet teollisuuden investoinnit edellyttävät toteutukseen yhä suurempaa perusmineraalien tuotantoa. Samalla toimintaa kehitetään kestävämmäksi ja sen ympäristövaikutuksia pyritään vähentämään aktiivisesti.

Suunnitteilla olevat investoinnit

Outokumpu investoi aktiivisesti Kemin kaivoksen kehittämiseen, mm. kromikaivoksen syvennys kilometriin ja tavoite tehdä kaivoksesta hiilineutraali vuoteen 2025 mennessä.

Malminetsintää käynnissä Keminmaa-Simo-Tervola-välisellä alueella erityisesti platinametallien osalta.

Matkailu

KÄRKITOIMENPITEET

1. Laadukkaiden hotelli- ja elämispalveluiden saaminen Kemiin, Keminmaahan ja Simoon
2. Saavutettavuuden varmistaminen: Kemi-Tornion lentoliikenteen varmistaminen ja Perämeren-kaaren ylittävä henkilöraide liikenne ja risteilymatkailu
3. Kesämatkailukärkien muodostaminen ja ympärivuotisen matkailun edesauttaminen

KESKEISIMMÄT LÄPILEIKKAAVAT TEEMAT

Vihreä siirtymä

Digitalisaatio

Logistiikka

TRENDIT, VILLIT KORTIT JA MUSTAT JOUTSENET

- Vastuullinen matkailu
- Ilmaston lämpeneminen Etelä-Euroopassa
- Matkakohteiden digitaalinen näkyvyys mm. some
- Digitaalisuus osto- ja palvelupoluissa
- Paikallisuus ja aidot elämykset
- Lentoasemaverkoston muutokset

Toimialan kuvaus: **Matkailu**

Tuotteet ja palvelut

Matkailu käsittää henkilöiden matkustuksen paikasta toiseen, tyypillisesti normaalista asuin- ja työympäristöstään matkailukohteeseensa. Matkailu voi johtua luonteeltaan mm. virkistys/vapaa-ajan toiminnasta, liike-elämään/työhön liittyvästä matkailusta tai terveydenhuoltoon tai muusta tarveperäisestä matkailusta.

Matkailuun sisältyy palveluita, kuten ravintola- ja majoituspalveluita, erilaisten aktiviteettien tarjoamista, kuljetuspalveluita, kulttuuri- ja viihdepalveluita sekä matkan järjestämisen palveluita. Matkailuun liittyy usein myös tuotteiden ostamista, kuten vaatteiden, käyttötavaroiden ja paikallisten erikoistuotteiden hankintaa.

Seudun yritykset

Kemin, Keminmaan ja Simon seudulla toimii useita pieniä yrityksiä, jotka tuottavat matkailun kannalta keskeisiä palveluita. Näitä palveluita tuottavat mm. majoituspalveluiden tarjoajat kuten Scandic Kemi ja Hotelli Merihovi. Lisäksi alueella toimii matkailutoimisto Sea Lapland Arkadia Resort & Sea Lapland Safaris, joka toimii yhteistyössä muiden paikallisten yritysten kanssa mahdollistaen matkapalveluelämysten järjestämistä Lapissa. Kemin Matkailu oy tarjoaa palvelutuotantoa ympärivuotisen Lumilinnan alueen ja jäänmurtajien ympärille rakennetuissa palveluissa.

Toimialan kuvaus: **Matkailu**

Toimialan kasvusegmentit

Toimialan kasvusegmenttejä ovat mm. ekologinen-, kestävä- ja luontomatkailu, hyvinvointimatkailu, teollisuusmatkailu sekä lähialuematkailu. Kestävä matkailu suuntaa koti- ja lähimaiden matkailijoita tutustumaan lähialueisiin lyhyemmin siirtymän ja kevyemmällä ympäristökuormituksella. Ulkomaiset matkailijat hakevat Suomesta yhä premium-elämyksiä, jota ei ole muualta saatavissa. Matkailun sesonkikohteista kehitetään aktiivisesti myös ympärivuotisimpia palvelukokonaisuuksia. Tulevaisuudessa ilmaston lämpenemisen odotetaan ohjaavan matkailijavirtoja myös kohti pohjoista.

Suunnitteilla olevat investoinnit

Alueella kehitetään majoitus- ja elämispalveluita. Alueen kunnat ovat sitoutuneet kehittämään nykyisten ja uusien matkailupalvelujen tarjoajien toimintaympäristöä.

Energia

KÄRKITOIMENPITEET

1. Sähkön kantaverkon (Fingrid) ja vetyputkiston (Gasgrid) kehittäminen alueella
2. Sijoittumispaikkojen varmistaminen eri toimijoille ml. varautuminen infran uusimiseen ja tonttitarjonnan kehittäminen
3. Merituulivoiman lisääminen

KESKEISIMMÄT LÄPILEIKKAAVAAT TEEMAT

Vihreä siirtymä

Digitalisaatio

Yhteiskunnan toimintavarmuus

TRENDIT, VILLIT KORTIT JA MUSTAT JOUTSENET

- Uusiutuvan energian kasvava kysyntä ja energian jatkojalosteet
- Ympäristölainsäädännön kiristyminen
- EU taksonomia ohjaa rahoitusta vihreisiin hankkeisiin
- Liikenteen sähköistyminen
- Kyberturvallisuus ja energiatuotannon häiriöt
- Huoltovarmuuden turvaaminen

Toimialan kuvaus: **Energia**

Tuotteet ja palvelut

Energiatoimialalla suuntaus on tällä hetkellä uusiutuvan energian tuotantoon. Uusiutuvassa energiantuotannossa tuotetaan energiaa uusiutuvista ja jatkuvasti saatavilla olevista lähteistä, kuten tuuli- ja aurinkoenergiasta, vesivoimasta, aaltoenergiasta, biopolttoaineista sekä geotermisestä ja aaltoenergiasta.

Uusiutuvan energian tuotannon lopputuotteena syntyy sähköä, lämpöä tai niiden yhteistuotantoa ja mahdollisesti sivutuotteita. Sen tuotantoon ja siirtoon liittyy useita palveluita kuten siirtoverkon ja tuotantolaitosten ylläpito sekä energian varastointi.

Pienydinvoiman tuotannossa tuotetaan energiaa pienissä ydinvoimalaitoksissa (alle 300 MW). Tyypillisesti ydinvoimantuotantoa kuvataan päästöttömänä, mutta ei uusiutuvana energiantuotanto.

Seudun yritykset

Tällä hetkellä seudulla toimii yrityksiä, jotka tuottavat uusiutuvaa energiaa eri tuotantomuodoin mm. vesivoimalla (Isohaaran vesivoimalaitos, Pohjolan voima; Taivalkosken voimalaitos, Kemijoki Oy,) tuulienergiasta (useita toimijoita) ja bioenergialla (Metsä Group).

Simoon on rakenteilla mittaluokaltaan yksi Suomen suurimmista aurinkovoimalahankkeista (Exilion, 70 MW).

Toimialan kuvaus: **Energia**

Toimialan kasvusegmentit

Toimialalla nähdään suurta kasvua erityisesti merituulivoimassa, jonka hankkeita on suunnitteilla Itämerelle lukuisia. Myös tuulivoiman ja aurinkovoiman tuotantokapasiteetti kasvaa Suomessa vauhdilla ja pienydinvoimantuotannossa nähdään potentiaalia.

Uusiutuvan energian tuotantoa vauhdittaa tiukemmat päästötavoitteet, sähköistyminen ja kestävämpi tuotanto. Uusista tuotantolaitosinvestoinneista sekä vedyn- ja muusta P2X tuotannosta odotetaan kasvavaa kysyntää energialle.

Suunnitteilla olevat investoinnit

Seudulle on suunnitteilla edelleen useita tuulivoimahankkeita.

Perämerelle on suunnitteilla useita merituulivoimahankkeita (eivät sijaitse Kemi, Keminmaa, Simo -alueella, mutta ovat lähellä).

Aurinkoenergialle on kartoitettu uusia alueita.

Green North Energy valmistelee noin 600 M€ investointia vety- ja ammoniakkilaitoksen rakentamisesta Kemiin.

Sosiaalinen kestävyys

KÄRKITOIMENPITEET

1. TE-palveluiden ja hyvinvointialueen palveluiden sekä muiden julkisten palveluiden saatavuuden turvaaminen lähipalveluna
2. Palvelut kaikille asukkaille taustasta riippumatta
3. Sosiaalisesti, taloudellisesti ja ympäristöllisesti kestävä päätöksenteko

TRENDIT, VILLIT KORTIT JA MUSTAT JOUTSENET

- Ikääntyvä väestö ja sitä seuraava palvelutarpeiden kasvu ja saatavuus
- Työperäisen maahanmuuton lisääntyminen, uudet palvelutarpeet
- Inklusiivisuus ja erilaisten näkökulmien huomiointi entistä kattavammin
- Kohtuuhintaisen asumisen tarve
- Hyvinvointialueiden kehityskulku
- Sosiaalisesti, taloudellisesti ja ympäristöllisesti kestävä päätöksenteko

KUVAUS

Sosiaalisen kestävyden edistäminen tarkoittaa kaikkien yhteiskunnan jäsenten hyvinvoinnin parantamista ja mahdollisuuksiensa maksimointia. Tämä sisältää mm. laadukkaan koulutuksen tarjoamista, työllisyyden ja toimeentulon mahdollistamista, terveydenhoidon saavutettavuutta, kestävä kehityksen ja ympäristön huomioimista ja ihmisten välisen tasa-arvon edesauttamista.

Rakennemuutossuunnitelman toimenpiteet tukevat erityisesti työllisyyden, toimeentulon, osaamisen ja kestävä kehityksen edesauttamista Kemin, Keminmaan ja Simon alueilla. Toimenpiteet ovat kuitenkin suoraan tai välillisesti kytköksissä myös alueen sosiaalisen kestävyden edistämiseen sekä hyvän elinympäristön ja viihtyvyyden kehittämiseen.

5

Yhteenveto ja johtopäätökset

Nykyisten hankkeiden vastaavuus rakennemuutosprosessiin

Alueen kunnissa, Digipoliksella, ELY-keskuksella ja oppilaitoksilla on toteutettu useita hankkeita, joilla on pyritty vastaamaan äkillisen rakennemuutoksen tavoitteisiin.

Useat nyt käynnissä olevat hankkeet ovat linjassa tämän rakennemuutossuunnitelman mukaisiin erikoistumisen kärkiin ja läpileikkaaviin teemoihin. Myös tulevaisuudessa toteutettavia hankkeita suositellaan muodostamaan rakennemuutossuunnitelmaa tukeviksi.

Oheisessa taulukossa on esitetty esimerkkejä nykyisistä hankkeista, jotka osaltaan tukevat rakennemuutossuunnitelman valintoja.

Hanke	Toteutusaika	Toteuttaja	Kärki / Teema
International Pointti	2024-2027	Kemin kaupunki	Sosiaalinen kestävyys, Koulutus ja TKI
Osaamista työelämän tarpeisiin ESR+ – Työllisyyden, osaamisen ja sosiaalisen osallisuuden tukemiseen liittyvä kehittämishanke	2023-2025	Kemin kaupunki	Sosiaalinen kestävyys
Kemi – Lumiukon kotikaupunki -hanke	2023-2024	Kemin kaupunki	Matkailu
Biohiili ja synteettiset polttoaineet – uuden teollisen toiminnan mahdollistajat Lapissa	2023-2025	Kemin Digipolis oy	Metsä, Energia
Lapin teollisen kiertotalouden kiihdytyskaista	2023-2025	Kemin Digipolis oy, Lapin AMK	Metsä, Metallit, Mineraali, Vihreä siirtymä, Kiertotalous
LapinKierto - Kiertotalous osaaminen Lapin yritysrajoissa	2024-2025	Lapin yliopisto, Lapin AMK, Lappia	Metsä, Metallit, Mineraali, Kiertotalous, Koulutus ja TKI
AGRARSENSE - Smart, digitalized components and system for data-based Agriculture and Forestry	2023-2025	Lapin AMK	Metsä, Digitalisaatio
Raskaan liikenteen vaihtoehtoiset käyttövoimat Lapissa	2024-2024	Lapin AMK	Energia, Vihreä siirtymä, Teollisuuspalvelut
Job For You - kansainväliset osaajat työelämään	2023-2026	Lapin yliopisto	Sosiaalinen kestävyys
Parempi työelämä!	käynnissä	ELY-keskus	Sosiaalinen kestävyys
Robocoast	2022-2025	Lapin AMK	Digitalisaatio
MELIKO LAPPI - Metallialan lisäkoulutus	2022-2025	Lappia	Metallit, Teollisuuspalvelut, Koulutus ja TKI
RALLI - Ravintola-alan lisäkoulutusta	2022-2024	Lappia	Matkailu, Koulutus ja TKI
Kestävää lähiruokatuotantoa Lappian arktisissa yrityseskosysteemeissä	2022-2024	Lappia	Matkailu, Yhteiskunnan toimintavarmuus
Edistyneiden muovausteknologioiden laitteet tulevaisuuden hiilineutraalissa konepajavalmistuksessa	2024-2026	Lapin AMK	Metallit, Teollisuuspalvelut
Korkea-asteen koulutuspolku kaivannaisalalle	2024-2026	Lapin AMK	Mineraali, Yhteiskunnan toimintavarmuus, Koulutus ja TKI

Nostot

	Metsä	Metalli	Mineraalit	Matkailu	Energia
Logistiikka	<i>Merkittävä</i>	<i>Merkittävä</i>	<i>Merkittävä</i>	<i>Melko merkittävä</i>	<i>Merkittävä</i>
Tonttitarjonta	<i>Merkittävä</i>	<i>Merkittävä</i>	<i>Merkittävä</i>	<i>Melko merkittävä</i>	<i>Merkittävä</i>
Osaaminen	<i>Merkittävä</i>	<i>Merkittävä</i>	<i>Merkittävä</i>	<i>Melko merkittävä</i>	<i>Melko merkittävä</i>
TKI	<i>Merkittävä</i>	<i>Merkittävä</i>	<i>Merkittävä</i>	<i>Ei kovin merkittävä</i>	<i>Melko merkittävä</i>
Matkailupalvelut	<i>Ei kovin merkittävä</i>	<i>Ei kovin merkittävä</i>	<i>Ei kovin merkittävä</i>	<i>Merkittävä</i>	<i>Ei kovin merkittävä</i>
Lentoliikenne	<i>Merkittävä</i>	<i>Merkittävä</i>	<i>Merkittävä</i>	<i>Merkittävä</i>	<i>Merkittävä</i>
Aluemarkkinointi	<i>Melko merkittävä</i>	<i>Melko merkittävä</i>	<i>Melko merkittävä</i>	<i>Merkittävä</i>	<i>Melko merkittävä</i>
Julkiset palvelut	<i>Melko merkittävä</i>	<i>Melko merkittävä</i>	<i>Melko merkittävä</i>	<i>Melko merkittävä</i>	<i>Melko merkittävä</i>
Edunvalvonta	<i>Merkittävä</i>	<i>Merkittävä</i>	<i>Merkittävä</i>	<i>Melko merkittävä</i>	<i>Merkittävä</i>

Liitteet

Liite 1. Haastattelut

Liite 2. Työpajat

Liite 1

Haastattelut

Haastatteluiden rakenne

Haastatteluita toteutettiin tammi-huhtikuussa 2024. Haastattelut tehtiin Teamsilla.

Haastattelukysymykset

1. Mitkä ovat Kemin seudun olemassa olevia vahvuuksia/heikkouksia elinkeinotoiminnan harjoittamiseen? (esim. koulutus ja osaaminen, työvoiman määrä, teollisuustonttien määrä, lupaprosessien sujuvuus, alueen imago ja houkuttelevuus yms.)
2. Mitkä ovat tärkeimmät Kemin seudun vetovoimatekijät asukkaille?
3. Kasvualat: Mitkä ovat tulevaisuuden kasvualat kysynnän ja teknologisen kehityksen näkökulmasta Kemin seudulla?
4. Rahoitustarpeet: Millaisia rahoitustarpeita seudun yrityksillä on? Onko rahoitusta helppo saada sitä tarvittaessa? Koetaanko rahoituksen hakuprosessit helpoiksi?
5. Vihreä siirtymä: Elinkeinoelämälle uudet ilmastoratkaisut ovat mahdollisuus kuinka nämä hyödynnetään Kemin seudulla samalla varautuen ilmastoriskeihin?
6. Osaaminen ja koulutus: Mitä osaamistarpeita alueen työvoimaan kohdistuu? Mitä osaamista tulisi kehittää? Miten osaamista tulisi kehittää? Miten alueelle houkutellaan osaavaa työvoimaa? Miten alueella tulisi pitää osaajista kiinni?
7. Sosiaalinen kestävyys (yhteiskunnallinen oikeudenmukaisuus ja osallisuus) Mitä sosiaalinen kestävyys tarkoittaa Kemin seudulle? Mitä se voi mahdollistaa seudun elinkeinoelämälle?
8. Minkälaisena näet ihannetilanteen 5 / 10 vuoden päästä? Minkälainen tilanne Kemin seudulla on, mitä elinkeinoja pitäisi kuntaan tavoitella?

Haastateltavat olivat alueen elinkeinoelämän toimijoita, virkamiehiä ja päättäjiä.

Haastatteluihin osallistuneet organisaatiot:

- Kemin kaupunki
- Keminmaan kunta
- Simon kunta
- Kemin Digipolis Oy
- Meri-Lapin Kehittämiskeskus
- ELY-keskus
- TE-toimisto
- Lapin liitto
- Työ- ja elinkeinoministeriö
- Lapin AMK
- Koulutuskuntayhtymä Lappia
- Stora Enso Veitsiluoto Oy
- Kemin Yrittäjät

Liite 2

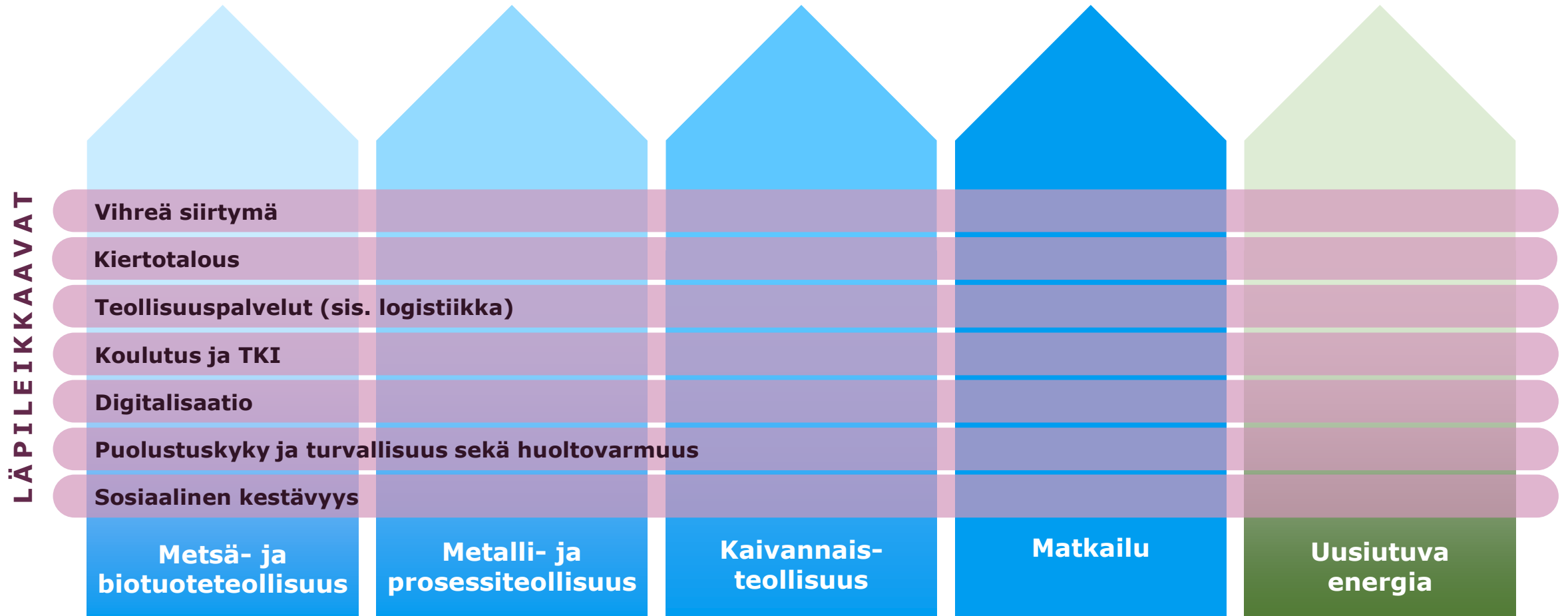
Työpajat

- Nykytilannetyöpajan 16.2.2024 tulokset
- Visiotyöpajan 26.3.2024 tulokset
- Toimenpidetyöpajan 25.4.2024 tulokset

Yhteenvedo alueen vahvuuksista ja heikkouksista

	Elinkeinotoiminta	Vetovoimatekijät asukkaille ja työntekijöille	Osaaminen ja koulutus	Yhteistyö ja kumppanuudet
Vahvuus	<ul style="list-style-type: none"> Vahva teollisuus Teollinen historia Satama Vihreä energia ja sähkön siirtoverkko Logistiikka ja saavutettavuus (infra kunnossa) Kasvava matkailu Kauppaa ja palveluita olemassa Teknologiakylä (Digipolis) Monipuolinen elinkeinorakenne 	<ul style="list-style-type: none"> Saavutettavuus (infra kunnossa) Rajojen läheisyys Meri ja luonto Asuminen edullista Julkiset palvelut lähellä Monipuoliset harrastusmahdollisuudet Turvallisuus 	<ul style="list-style-type: none"> Alueella useita oppilaitoksia Hyvä verkosto myös korkeakouluihin Oppilaitoksilla mahdollisuus kouluttaa alueen työvoimatarpeisiin Lappian reagointinopeus ja toiminta muutoksien yhteydessä Hankeosaaminen Laaja tarjonta koulutusaloja 	<ul style="list-style-type: none"> Suuryritykset potentiaalisina vaikuttajina Pohjoinen ohjelma mukana hallitusohjelmassa Toimijat tuntevat toisensa ÄRM-tiimin monialainen edustus Toimijoiden reagointikyky (esim. ÄRM) Yrittäjien yhteistyö
Heikkous	<ul style="list-style-type: none"> Yhteiset yritysalueet puuttuvat Sopivat toimitilat Yhteisten kehittämisrahojen puute Elinkeinokehittäminen liian kuntakohtaista Historian taakka asenteissa Taloustilanne Osaavan työvoiman saatavuus Korkeakoulutettujen työpaikat 	<ul style="list-style-type: none"> Ei yliopistoa Asuntojen taso ja tarjonta Asettautumispalveluiden puute Alueen imago ja brändi, vetovoimatekijöitä ei tunneta muualla → aluemarkkinoinnin heikkous Kaupunkikuva (tyhjätkä liiketilat) Työtarjonta puolisoille 	<ul style="list-style-type: none"> Korkeakoulutarjonnan kapeus, ei yliopistoa eikä DI-koulutusta Etäopiskelun myötä heikot mahdollisuudet saada opiskelijoita tulemaan ja jäämään alueelle Ekosysteemien tiedonkulku/siiloutuminen Resurssien hajanaisuus Alhainen koulutustaso 	<ul style="list-style-type: none"> Pohjois-Suomen yhteistyö olematonta Alueen sisäinen kilpailu Matkailun yhteinen kehittäminen Alue kaipaisi yhtenäisempää edunvalvontaa

Erikoistumisen kärjet

Toimenpiteet toimialan vahvistamiseksi

Metsäteollisuus

	VASTUUTAHO	PRIORITEETTI
Toimenpiteet		
Biotuotetehtaan kaikki jakeet korkeaan jalostukseen <ul style="list-style-type: none"> Kiertotalousyhteistyön edistäminen 	<ul style="list-style-type: none"> Kiertotalouskeskus 	Keskitaso
Brändityö <ul style="list-style-type: none"> Brändikärkien määrittäminen ja sidosryhmien osallistaminen 	<ul style="list-style-type: none"> Kemin kaupunki 	Korkea
Kuura-tekstiilikuidun kehittäminen <ul style="list-style-type: none"> Esiselvitys käynnissä Metsä Groupin toimesta Kemillä hyvät investointi- ja osajaedellytykset tehtaalle 	<ul style="list-style-type: none"> Kemin Digipolis oy Koulutuslaitokset Kunta 	Korkea
Alan houkuttelevuuden ja tietoisuuden lisääminen edesauttamaan työvoiman saatavuutta ja pysyvyyttä <ul style="list-style-type: none"> Panostus koulutusmarkkinointiin, alueen ja mahdollisuuksien edunvalvontaa kansallisella tasolla 	<ul style="list-style-type: none"> Kunnat Koulutuslaitokset 	Korkea
Tekstiilikuitujen arvoketjujen laajentaminen outlet-tyyppiseen toimintaan <ul style="list-style-type: none"> Arvoketjun kartoitus 	<ul style="list-style-type: none"> Elinvoimatoimi Kemin Digipolis oy 	Matala
Kemian ja prosessiteollisuuden AMK-tasoinen koulutus <ul style="list-style-type: none"> Ennakoivaa uuden teollisuuden koulutusta Hankerahoituksen hyödyntäminen 	<ul style="list-style-type: none"> AMK Kunnat Lapin liitto 	Korkea
Tuotteiden jatkojalostamisen mahdollistaminen alueella / TKI-toiminnan kehittäminen <ul style="list-style-type: none"> Oppilaitosten hyödyntäminen kehitystyössä, kokeilulaboratorioita yrityksille 	<ul style="list-style-type: none"> Koulutuslaitokset Kemin Digipolis oy Metsä Fibre, Infinited Fiber Company 	Keskitaso
Läpileikkaavat teemat		

Toimenpiteet toimialan vahvistamiseksi

Metalliteollisuus

	VASTUUTAHO	PRIORITEETTI
Toimenpiteet		
<p>Mineraalien jalostus Meri-Lapissa (erityisesti nikkeli, rauta, kupari)</p> <ul style="list-style-type: none"> • Luvituksen nopeuttaminen • T-kem kaavoitettuja alueita • Olemassa olevien PK-yritysten tietoisuuden lisääminen alueen mahdollisuuksista • Osaamisen lisääminen kehittämistyöstä • Liittyy kriittisten mineraalien strategiaan 	Lapin Yo, Lapin Amk, Lappia,	Pitkä aikaväi
<p>Fossiilivapaan teräksen jatkojalostus</p> <ul style="list-style-type: none"> • Konepajojen erikoistuminen, yhteistyö ison yritysbrändin kanssa • Erityisosaamisen ja segmenttien tunnistaminen, TKI-toiminta ja osajien tuottaminen • Yhteistyössä SSAB, Outokumpu 	Lapin Yo, Lapin Amk, Lappia, Elinkeinoharjoittajat	Heti
Läpileikkaavat teemat		

Toimenpiteet toimialan vahvistamiseksi

Mineraalit

	VASTUUTAHO	PRIORITEETTI
Toimenpiteet		
Kaivosten keikkatyöläisestä kemiläiseksi <ul style="list-style-type: none"> • (Kemi keskeisellä paikalla kaivoksilla keikkatyötä tekeville) • Helpompi polku asumiseen ja palveluihin • Asettautumisen palvelumalli ja ohjelma 	Kunta, Työllisyyden yhteispalvelu Pointti	Heti
Läpileikkaavat teemat		

Toimenpiteet toimialan vahvistamiseksi

Matkailu

	VASTUUTAHO	PRIORITEETTI
Toimenpiteet		
Sisäsataman ravintolamaailman monipuolistaminen	<ul style="list-style-type: none"> • Yritykset • Kunta 	Keskitaso
Laadukkaan hotelli- ja elämyspalveluiden saaminen Kemiin	<ul style="list-style-type: none"> • Kemin kaupunki • Kemin Matkailu oy • Yritykset 	Korkea
Luksusmatkailun ja korkeatasoisen majoituksen kehittäminen	<ul style="list-style-type: none"> • Yritykset 	Matala
Ilmasto- / vastuullisen matkailun kehittäminen <ul style="list-style-type: none"> • Eryityisesti ilmastonmuutoksesta kärsivät alueet 	<ul style="list-style-type: none"> • Yritykset • Kunnat 	Keskitaso
Läpileikkaavat teemat		
Kesämatkailukärjen muodostaminen ja ympärivuotisen yrittämisen edesauttaminen	<ul style="list-style-type: none"> • Kunnat • Yritykset • Oppilaitokset 	Korkea
Lentoliikenteen kehittäminen Edunvalvonta, toimintaympäristön kehittäminen ja markkinointi	<ul style="list-style-type: none"> • Kunnat • Yritykset 	Korkea

Toimenpiteet toimialan vahvistamiseksi

Energia

	VASTUUTAHO	PRIORITEETTI
Toimenpiteet		
Sijoittumispaikkoja eri toimijoille <ul style="list-style-type: none"> Varautuminen infran uusimiseen ja tonttitarjonnan kehittäminen 	<ul style="list-style-type: none"> Elinvoimatoimiala Kaavoitus Maakuntaliitto Kemin Digipolis oy 	Korkea
Kaava pienydinvoimalle <ul style="list-style-type: none"> Toimialan standardoinnin edistymisen seuranta 	<ul style="list-style-type: none"> Kunnat 	Keskitaso
Läpileikkaavat teemat		
Merituulivoiman lisääminen <ul style="list-style-type: none"> Tutkimustieto, edunvalvonta, kaavoitus ja ympäristövaikutukset 	<ul style="list-style-type: none"> Kunnat Maakunta (Metsähallitus) 	Korkea
Kantaverkon kehitys <ul style="list-style-type: none"> Edunvalvonta, kaavoitus ja luvitus 	<ul style="list-style-type: none"> Fingrid Maakunta, kunnat Valtio 	Korkea

Bright
ideas.
Sustainable
change.

RAMBOLL